

A DEBRECENI REFORMÁTUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM

**DOKTORI
ÉS HABILITÁCIÓS
SZABÁLYZATA**

Debrecen, 2010

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem Szabályzatai

Doktori és Habilitációs szabályzat

Kiadó:

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

Felelős kiadó: Dr. Fazakas Sándor, rektor

Szerkesztő:

Dr. Kustár Zoltánné

Nyomdai munkák:

A DEBRECENI REFORMÁTUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM

**DOKTORI
SZABÁLYZATA**

TARTALOMJEGYZÉK

<i>Általános rendelkezések</i>	7
1. § PRAEAMBULUM	7
2. § JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	7
<i>A doktori képzés és fokozatszerzés szervezeti rendje</i>	9
3. § A SZERVEZETI RENDSZER FELÉPÍTÉSE	9
4. § A DOKTORI ISKOLA	9
5. § A DOKTORI ISKOLA TANÁCSA	10
6. § A DOKTORI ÉS HABILITÁCIÓS TANÁCS	11
7. § A DOKTORI PROGRAM	13
8. § A DOKTORI PROGRAM VEZETŐJE	14
9. § A DOKTORI TÉMA, A TÉMAVEZETŐ ÉS TÁRS-TÉMAVEZETŐ	14
<i>A szervezett doktori képzés tanulmányi rendje és követelményei</i>	16
10. § JELENTKÉZÉS ÉS FELVÉTEL A DOKTORANDUSZOK SORÁBA	16
11. § A DOKTORANDUSZNAK NYÚJTHATÓ JUTTATÁSOK, TÁMOGATÁSOK	17
12. § A DOKTORANDUSZ ÁLTAL FIZETENDŐ DÍJAK ÉS TÉRÍTÉSEK	17
13. § A SZERVEZETT KÉPZÉS JELLEGE ÉS MÓDOZATAI	18
14. § A DOKTORANDUSZ OKTATÁSI TEVÉKENYSÉGE	19
15. § A SZERVEZETT KÉPZÉS KÉPESÍTÉSI KÖVETELMÉNYEI	20
16. § A DRHE DOKTORANDUSZAINAK ÖNKORMÁNYZATI KÖZÖSSÉGE	21
<i>Képzés nélküli, egyéni felkészülés a doktori fokozatszerzési eljárásra</i>	22
17. § A KÉPZÉS NÉLKÜLI FELKÉSZÜLÉS FORMAI ÉS TARTALMI KÖVETELMÉNYEI	22
<i>A doktori fokozatszerzési eljárás</i>	24
18. § A DOKTORI FOKOZATSZERZÉSI ELJÁRÁS ÉS AZ ARRÁ VALÓ JELENTKÉZÉS ÁLTALÁNOS FELTÉTELEI	24
19. § A NYELVI ELŐFELTÉTELEK	24
20. § A DOKTORI ÉRTEKEZÉS BENYÚJTÁSÁNAK ENGEDÉLYEZÉSE	25
21. § JELENTKÉZÉS A DOKTORI FOKOZATSZERZÉSI ELJÁRÁSRA	27
22. § A DOKTORI FOKOZATSZERZÉSI ELJÁRÁS FOLYAMATA	28

23. § A DOKTORI ÉRTEKEZÉS ÉS ANNAK ELBÍRÁLÁSA	28
24. § A DOKTORI SZIGORLAT	30
25. § A DOKTORI ÉRTEKEZÉS NYILVÁNOS MEGVÉDÉSE ÉS A DOKTORI FOKOZAT MINŐSÍTÉSE	32
26. § A DOKTORAVATÁS ÉS A DOKTORI OKLEVÉL	34
Egyéb rendelkezések	35
27. § INTÉZMÉNYI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK, NEMZETKÖZI SZERZŐDÉSEK, RÉSZKÉPZÉS	35
28. § HONOSÍTÁS	35
29. § TISZTELETBELI DOKTORI CÍM ADO MÁNYOZÁSA	36
30. § VEGYES RENDELKEZÉSEK	37
Mellékletek	39
1. SZÁMÚ MELLÉKLET: A DRHE DOKTORI PROGRAMJA	39
2. SZÁMÚ MELLÉKLET: A DOKTORI ELJÁRÁSSAL ÉS FOKOZATSZERZÉSSEL KAPCSOLATOS ELJÁRÁSI DÍJAK ÉS TISZTELETDÍJAK	48
3. SZÁMÚ MELLÉKLET: A DOKTORI ÉRTEKEZÉS ELFOGADÁSÁRÓL SZÓLÓ HATÁROZAT JEGYZŐKÖNYVE	49
4. SZÁMÚ MELLÉKLET: A DOKTORI SZIGORLAT JEGYZŐKÖNYVE	50
5. SZÁMÚ MELLÉKLET: A DOKTORI DISPUTA JEGYZŐKÖNYVE ÉS A FOKOZATSZERZÉSI ELJÁRÁS ÉRTÉKELÉSE	52
6. SZÁMÚ MELLÉKLET: A DOKTORI OKLEVÉL MINTÁJA	54
7. SZÁMÚ MELLÉKLET: A DOKTORI FOGADALOMTÉTEL SZÖVEGE	56
8. SZÁMÚ MELLÉKLET: A HONOSÍTÓ DOKTORI OKLEVÉL MINTÁJA	58
9. SZÁMÚ MELLÉKLET: A TISZTELETBELI DOKTORI OKLEVÉL SZÖVEGE	59
10. SZÁMÚ MELLÉKLET: A TISZTELETBELI DOKTORI FOGADALOM SZÖVEGE	60

Általános rendelkezések

1. §

Praeambulum

(1) A Debreceni Református Hittudományi Egyetem (továbbiakban DRHE) a hittudományok tudományterületen a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (továbbiakban MAB) által akkreditált, szervezett doktori képzést folytat, melynek sikeres teljesítésekor, vagy egyéni felkészülés alapján az egyetem Doktori és Habilitációs Tanácsa legmagasabb egyetemi végzettségként Ph.D. doktori fokozatot (továbbiakban Ph.D. fokozat vagy doktori fokozat) ítél oda. E fokozat a meghatározott tudományterület, azon belül is a bibliai és vallástudományok, a rendszeres teológia, a gyakorlati teológia és az egyháztörténet tudományágak magas színvonalú ismeretét, annak új eredményekkel gazdagító művelését és az önálló kutatómunkára való alkalmasságot tanúsítja.

(2) A szervezett doktori képzés oktatási és kutatási kerete a DRHE akkreditált Doktori Iskolája és a Doktori Iskolán belül működő doktori programja. Az egyetem doktori programját e szabályzat mindenkor 1. számú melléklete tartalmazza.

(3) A doktori program része az egyetemen folyó tudományos, oktatói és kutatói munkának.

2. §

Jogszabályi háttér

(1) A DRHE doktori munkájának és szabályzatának jogszabályi háttérét az alábbi törvények, rendeletek és határozatok képezik:

Kötelezően figyelembe veendő:

- a) *2005. évi CXXXIX. törvény* (továbbiakban Ftv.)
- b) *A Kormány 79/2006. (IV. 5.) rendelete* a Ftv. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról
- c) *A Kormány 33/2007. (III. 7.) rendelete* doktori iskola létesítésének eljárási rendjéről és a doktori fokozat megszerzésének feltételeiről (továbbiakban Kr.)
- d) *2008/8/III/2. sz. MAB-határozat: a doktori iskolák létesítésének és működésének akkreditációs követelményei*
- e) *A Kormány 137/2008. (V.16.) rendelete* az idegennyelv-tudást igazoló államilag elismert nyelvvizsgáztatásról és a külföldön kiállított, idegennyelvtudást igazoló nyelvvizsga-bizonyítványok Magyarországon történő honosításáról
- f) *A DRHE Szervezeti és Működési Szabályzata* (továbbiakban SzMSz)
- g) *A DRHE Hallgatói Térítési és Juttatási Szabályzata*
- h) *A MRE felsőoktatási intézményeire vonatkozó egyházi törvényei, rendeletei*

Javasoltan figyelembe veendő:

- i) *2001. évi C. törvény* a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről
- j) *A Kormány 51/2007. (III. 26.) rendelete* a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről
- k) *A Kormány 50/2008. (III. 14.) rendelete* a felsőoktatási intézmények képzési, tudományos célú és fenntartói normatíva alapján történő finanszírozásáról
- l) *A Kormány 237/2006. (III. 7.) rendelete* a felsőoktatási intézmények felvételi eljárásairól

- m) *A Kormány 175/2006. (VIII. 14.) rendelete* a felsőoktatási hallgatók juttatásairól
- n) *A 30/1998. (VI. 25.) MKM rendelet* a magyar felsőoktatási intézményekben tanulmányokat folytató külföldi hallgatók részére nyújtható juttatásokról, azok nyilvántartásáról és a hallgatók által fizetendő térítésekről.

(2) A DRHE e szabályzatának megalkotásakor figyelembe vette a MAB állásfoglalásait és ajánlásait.

A doktori képzés és fokozatszerzés szervezeti rendje

3. §

A szervezeti rendszer felépítése

(1) A doktori képzés, a doktori fokozatszerzési eljárási cselekmények szervezése, irányítása, valamint a doktori fokozat odaítélése az alábbi szervezeti rendszerben történik:

- a) Doktori Iskola,
- b) Doktori Iskola Tanácsa,
- c) Doktori és Habilitációs Tanács,
- d) doktori program vezetője,
- e) doktori téma vezetője.

4. §

A Doktori Iskola

(1) A Doktori Iskola a DRHE olyan – különböző egységeket is átfogó – szervezeti egysége, amelyben a doktori fokozat megszerzésére készülő doktoranduszok képzése folyik.

(2) A Doktori Iskola *vezetője* olyan habilitált, nemzetközileg elismert egyetemi tanár lehet, aki a Doktori Iskola tőrzstagja, s aki a működés során 70, a doktori iskola létesítésének időpontjában 65 éven aluli. A Doktori Iskola vezetőjének megválasztása a MAB irányelvek, az Ftv. és az intézményi SzMSz alapján történik.

A Doktori Iskola vezetője

- a) felel a Doktori Iskola tudományos színvonaláért és oktatási munkájáért,
- b) javaslatot tesz a Doktori és Habilitációs Tanácsnak a Doktori Iskola Tanácsa tagjainak a megbízására, illetve felmentésére,
- c) összehívja, és mint elnök vezeti a Doktori Iskola Tanácsának üléseit,
- d) ellátja a Doktori Iskola általános képviselőiét.

(3) A Doktori Iskola *oktatói* a tőrzstagok, valamint azok a tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók, akiket a Doktori Iskola vezetőjének javaslata alapján a Doktori Iskola Tanácsa alkalmasnak tart és megválaszt a Doktori Iskola keretében történő oktatási, kutatási és témavezetői feladatok ellátására. A Doktori Iskola oktatói a szervezett képzés keretében témákat és oktatási foglalkozásokat hirdethetnek meg, illetve konzultációkat tarthatnak.

(4) A Doktori Iskola oktatói kara folyamatosan legalább hét tőrzstagból áll, akik közül négynek egyetemi tanárnak kell lennie.

(5) Ha az intézmény új doktori iskolát szándékozik indítani, figyelembe kell venni a MAB 2008/8. II/2. számú határozatában foglalt előírásokat. Az indításhoz az új doktori program vezetőjén túl három „megfelelt” minősítésű tőrzstag szükséges.

(6) A DRHE Doktori Iskolájának *tőrzstagja* meg kell feleljen az alábbi szakmai kritériumoknak:

- a) a hittudományok tudományterületen tudományos fokozattal bírjon, és folyamatos, magas szintű tudományos tevékenységet folytasson,
  - b) legyen fokozatot szerzett hallgatója,
  - c) eddigi tudományos teljesítményét, a törzstagai megfeleléségi eljárás keretében, különös tekintettel az utóbbi öt évre, a MAB a Doktori Iskola kapcsán megfelelőnek értékelje és
  - d) a doktori iskolában témavezetést vállaljon.
- (7) A DRHE Doktori Iskolájának törzstagja meg kell feleljen az alábbi munkajogi feltételeknek:
- a) a DRHE-n teljes munkaidőben, munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott olyan *oktató vagy kutató*, aki az Ftv. 84. § (5) bekezdése alapján, a költségvetési támogatás megállapítására a DRHE-t jelölte meg,
  - b) vagy az MTA által támogatott, illetve egyéb, az intézményben működő kutatócsoport, vagy kutatóhelyekre „kihelyezett tanszék” munkatársaként vesz részt a Doktori Iskola munkájában,
  - c) vagy a DRHE-val a doktori képzésben való részvétel céljából szerződést kötő kutatóintézetben teljes munkaidejű *tudományos tanácsadó vagy kutatóprofesszor*,
  - d) vagy a DRHE aktív kutató tevékenységet folytató *professor emeritusa*.
- (8) A Doktori Iskola törzstagjának vagy oktatójának megbízását a tag saját írásbeli kérelmére, vagy a Doktori Iskola vezetőjének javaslatára a Doktori és Habilitációs Tanács vonhatja vissza.
- (9) A Doktori Iskola törzstagjai és oktatói más doktori iskolában is vállalhatnak *oktatói* megbízást.

5. §

A Doktori Iskola Tanácsa

- (1) A Doktori Iskola Tanácsa a Doktori Iskola vezetőjének munkáját segítő testület. Tagjai a Doktori Iskola törzstagjai, valamint a doktoranduszok közössége által, a 16. § (3) bekezdése alapján az adott tanévre megválasztott egy doktorandusz hallgató. A doktoranduszok közösségét ugyanaz a hallgató képviseli a DRHE Szenátusában és a Doktori és Habilitációs Tanácsban. A Doktori Iskola Tanácsának elnöke a Doktori Iskola vezetője.
- (2) A Doktori Iskola Tanácsa – a MAB véleményének és a vonatkozó Kormányrendeletek figyelembe vételével, a Doktori és Habilitációs Tanács jóváhagyásával – maga alakítja ki a Doktori Iskola működésének rendjét, illetve a doktorképzés színvonalának biztosítása vagy fokozása érdekében kezdeményezi annak módosítását.
- (3) A Doktori Iskola Tanácsa
- a) felügyeli a szervezett doktori képzés keretében folyó oktatói és kutatói munkát,
  - b) dönt a Doktori Iskola oktatóinak személyi összetételében bekövetkező változásokról,
  - c) biztosítja a doktoranduszok tanulmányi és kutatási tevékenységéhez szükséges infrastrukturális és szakmai feltételeket,
  - d) figyelemmel kíséri a doktoranduszok képzési és kutatási előrehaladását, illetve a témavezetők tevékenységét,
  - e) szükség esetén véleményezi a Doktori Iskolának a MAB által elrendelt önértékelését,
  - f) javaslatot tesz a Szenátus részére a doktori képzési normatíva felhasználásáról,
  - g) gazdálkodik a doktori programra jutó költségkerettel.
- (4) A Doktori Iskola Tanácsa mindezekén túl dönt
- a) az adott tanév oktatási programjáról,
  - b) a témavezetők előterjesztése alapján a kiírandó doktori témákról,
  - c) a doktori téma vezetőjének javaslata alapján a doktorandusz által elkészített egyéni tanulmányi és kutatási terv elfogadásáról,

- d) a tanulmányi idő meghosszabbításáról, felfüggesztéséről, megszakításáról,
- e) külföldi részképzések munkaprogramjának elfogadásáról és beszámításáról,
- f) a doktori téma vezetőjének írásbeli támogató nyilatkozata esetén a szervezett képzésben abszolutúriumot szerzett doktorandusz doktori fokozatszerzési eljárásra bocsátásáról,
- g) a doktori értekezés benyújthatóságáról vagy előzetes házi vitájának szükségességéről,
- h) más hazai vagy külföldi egyetemen történő szakelőadás, illetve gyakorlatvezetés kreditekkel történő értékeléséről, az így szerzett kreditek beszámításáról,
- i) e szabályzat 15. § (2)–(4) bekezdésének hatálya alá nem tartozó tanulmányi és kutató munka kredittel való értékelhetőségéről,
- j) a külföldi részképzés 6–12. hónapja közé eső időszakra a doktorandusz állami ösztöndíjának folyósításáról vagy annak felfüggesztéséről,
- k) a szabályzatban előírt követelmények nem teljesítése esetén a doktorandusz ösztöndíjának felfüggesztéséről.

(5) A Doktori Iskola Tanácsa a döntéseit a szakmailag indokolt körben minden esetben az egyetemen szokásos módon nyilvánosságra hozza. A Doktori Iskola Tanácsának döntései ellen a Doktori és Habilitációs Tanácshoz lehet fellebbezni.

(6) A Doktori Iskola Tanácsa javaslatot tesz a Doktori és Habilitációs Tanácsnak

- a) a doktori téma megváltoztatására,
- b) a témavezető-váltásra,
- c) a doktori téma vezetőjének előterjesztése alapján társ-témavezető vagy külső konzulens bevonására és ezek személyére,
- d) az arra méltatlan doktorandusz képzésből való kizárására,
- e) a képzés követelményrendszere és a Doktori Szabályzat megváltoztatására.

6. §

A Doktori és Habilitációs Tanács

(1) A Doktori és Habilitációs Tanács az a testület, amely az akkreditált programban folyó doktori képzés felügyeletét és rendszeres értékelését végzi, továbbá amelyik szervezi és felügyeli a doktori fokozatszerzési eljárásokat, s azok sikeres teljesítése esetén odaítéli a doktori fokozatot. A Doktori és Habilitációs Tanácsot a DRHE Szenátusa hozza létre, tagjait a Szenátus választja az egyetemi SzMSz szabályai szerint. A Doktori és Habilitációs Tanács tudományos kérdésekben független testület.

(2) A Doktori és Habilitációs Tanács 12 tagból áll, melyből tíz belső tag a DRHE oktatója, két tagja pedig olyan külső tag, aki nem áll foglalkoztatási jogviszonyban a DRHE-vel. A Doktori és Habilitációs Tanács valamennyi tagjának tudományos fokozattal rendelkező, legalább docensi beosztásban dolgozó vezető oktatónak kell lennie. A Doktori és Habilitációs Tanács egy belső tagját a Doktori Iskola képzésben részt vevő hallgatói választják. A választáson jelen kell lennie a hallgatók felének, de legalább tíz főnek.

(3) A Doktori és Habilitációs Tanács meghívott tagja a doktori képzésben részt vevő doktoranduszok közössége által a 16. § (3) bekezdése értelmében az adott tanévre megválasztott egy doktorandusz képviselő is, aki a tudományos ügyeket és a fokozatszerzést nem érintő kérdésekben szavazati joggal, egyébként az üléseken tanácskozási joggal vesz részt. A doktoranduszokat ugyanez a hallgató képviseli a Doktori iskola Tanácsának és a DRHE Szenátusának ülésein.

(4) A Doktori és Habilitációs Tanács elnökét a Doktori és Habilitációs Tanács saját tagjai közül

választja meg egyszerű szótöbbséggel. A Doktori és Habilitációs Tanács elnöke

- a) összehívja és levezeti a Doktori és Habilitációs Tanács üléseit,
- b) a Szenátusban, illetve az Országos Doktori Tanácsban képviseli a DRHE doktori képzéssel kapcsolatos ügyeit,
- c) koordinálja és felügyeli a MAB által a doktori fokozatot szerzett személyekről kért adatszolgáltatást.

(5) A Doktori és Habilitációs Tanács saját tagjai közül titkárt választ. A Doktori és Habilitációs Tanács titkára a Tanács jegyzői feladatait is ellátja.

(6) A Doktori és Habilitációs Tanács szemeszterenként legalább egy alkalommal, de szükség szerint ülésezik. A Doktori és Habilitációs Tanács ülése akkor határozatképes, ha valamennyi tagjának több mint 50%-a jelen van. A határozathozatal az egyetem SzMSZ-ének vonatkozó paragrafusai szerint történik. A Doktori és Habilitációs Tanács minden tagja szavazati joggal rendelkezik.

(7) A Doktori és Habilitációs Tanács doktori képzés, illetve a doktori fokozatszerzési eljárás ügyében hozott döntéseivel szemben csak jogszabálysértés, a doktori szabályzat megsértése, illetve eljárási hiba esetén van helye jogorvoslatnak. A jogorvoslati eljárás lefolytatása a rektor hatáskörébe tartozik.

(8) A Doktori és Habilitációs Tanács hatásköre, feladata:

- a) jóváhagyja a doktori iskolák alapításának kezdeményezését,
- b) jóváhagyja a doktori programot,
- c) jóváhagyja a szakcsoportok kutatási területeit,
- d) kijelöli a doktori program vezetőjének és a Doktori Iskola vezetőjének személyét,
- e) dönt a Doktori Iskola Tanácsának személyi összetételében bekövetkező változásokról,
- f) meghatározza a Doktori Iskolába és a doktori fokozatszerzési eljárásra való jelentkezéshez mint a teológiai tudományágak műveléséhez szükséges élő idegen nyelvek körét,
- g) ellenőrzi a doktori képzés és a doktori fokozatszerzési eljárások folyamatát,
- h) dönt a doktori fokozatszerzési eljáráshoz kapcsolódó eljárási díjak és egyéb költségek eseti mérsékléséről,
- i) javaslatot tesz a Szenátusnak a DRHE Doktori Szabályzata elfogadására, illetve módosítására,
- j) javaslatot tesz a Szenátusnak a doktori fokozatszerzési eljáráshoz kapcsolódó eljárási díjak és egyéb költségek mértékére,
- k) határozatot hoz a Doktori Iskola Tanácsának határozatai ellen benyújtott fellebbezések ügyében.

(9) A Doktori és Habilitációs Tanács mindezekén túl dönt

- a) a Doktori Iskolába fölvehető doktoranduszok létszámáról,
- b) a doktori képzésbe való felvételtől,
- c) a felvett doktoranduszok témavezetőjének személyéről,
- d) a doktori téma megváltoztatásáról,
- e) a doktori témavezető személyének megváltoztatásáról,
- f) a Doktori Iskola Tanácsának előterjesztése alapján társ-témavezető vagy külső konzulens bevonásáról és ezek személyéről,
- g) a szabályzatban előírt követelmények nem teljesítése esetén a doktorandusz képzésből való kizárásáról,
- h) a doktori fokozatszerzési eljárásra jelentkezés elfogadásáról és az ezzel együtt járó doktorjelölti jogviszony odaítéléséről,
- i) a Doktori Vizsgabizottság összetételéről, ezen belül a szakbírálok és a kérdező bizottsági tagok személyéről,
- j) sikeres fokozatszerzési eljárás esetén a doktori fokozat odaítéléséről,
- k) a kitüntetéses doktorrá avatásra tett javaslatokról,
- l) a tiszteletbeli doktori cím adományozására tett javaslatokról,

- m) idegen nyelven írandó értekezés engedélyezéséről,
- n) a külföldön szerzett teológiai Ph.D. oklevél honosításáról, a honosítási díj eseti mérsékléséről, illetve elengedéséről.

(10) A Doktori és Habilitációs Tanács a MAB állásfoglalása alapján kialakítja a doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosításának elveit és módszerét, illetve ezek alapján folyamatosan figyelemmel kíséri a Doktori Iskola működését. Munkájához felhasználja a doktorjelöltek és a közelmúltban fokozatot szerzettek véleményét, illetve szükség esetén a véleményezésbe külső szakembert is bevon.

(11) A Doktori és Habilitációs Tanács évente jelentést készít a DRHE Szenátusa számára a Doktori Iskola működésének minőségéről, és ennek egy példányát az egyetem rektora a Szenátus állásfoglalásával együtt megküldi a MAB-nak.

(12) A Doktori és Habilitációs Tanács javasolhatja a Szenátusnak a Doktori Iskola működésének felfüggesztését, illetve megszüntetését, ha az Egyetem által elvárt színvonalon a doktori képzés nem folytatható. A felfüggesztési, illetve megszüntetési javaslatot a rektor részletes indoklással ellátva megküldi a MAB-nak.

7. §

A doktori program

(1) A doktori program a Doktori Iskolán belül, a Doktori és Habilitációs Tanács jóváhagyásával működik, és a doktori képzéshez kapcsolódó oktatási-kutatási tevékenységet irányítja.

(2) A Doktori Iskolán belül, amennyiben ennek a szakmai és jogszabályi feltételei teljesíthetők, több doktori program is indítható. Új doktori program indítását a Doktori és Habilitációs Tanácsnál az új program vezetője és még legalább három, a MAB által „megfelelt” minősítést kapott tisztségviselő együttesen kezdeményezheti.

(3) A Doktori Iskola jelenleg egy elfogadott doktori programmal rendelkezik. A részletes doktori programot e szabályzat 1. számú melléklete tartalmazza.

(4) A DRHE doktori programját a hittudományok alábbi szakcsoportjaiban hirdeti meg:

- a) Biblikus szakcsoport (Ószövetség, Újszövetség, Bibliai teológia és Vallástörténet);
- b) Rendszeres teológiai és egyháztörténelmi szakcsoport (Dogmatika, Etika–szociáletika, Egyháztörténet);
- c) Gyakorlati teológiai szakcsoport (Gyakorlati teológia, Misszió és Felekezettudomány).

(5) A szakcsoportok kutatási területeit a doktori téma vezetői egy legfeljebb öt oldal terjedelmű ismertetésben teszik közzé, melyeket minden évben össze kell gyűjteni, és a Doktori és Habilitációs Tanács jóváhagyásával nyilvánosságra kell hozni.

(6) A doktori programokat úgy kell összeállítani és kiírni, hogy

- a) lehetőség szerint egyetlen szakterületet se zárjon ki a teológiai szakcsoportokból, és legyen nyitott a rokon, segéd- és határtudományok felé,
- b) minőségileg és tartalmilag igazodjék a legmagasabb szintű hazai és nemzetközi tudományművelési követelményekhez,
- c) legyen tematikailag jól körülhatárolt,
- d) doktori munkaként megvalósítható legyen.

(7) A DRHE doktori programja a képzés valamennyi területén és időszakában szem előtt tartja a

minőség biztosítását az állandó oktató-hallgató visszacsatolással, valamint az oktatók tudományos előmenetelének támogatásával.

8. §

A doktori program vezetője

(1) Az akkreditált program keretében folyó képzést a doktori program vezetője (továbbiakban programvezető) irányítja. A programvezető habilitált egyetemi tanár, a Doktori Iskola tisztagja lehet.

(2) A doktori program vezetője javaslatot tesz és állást foglal minden olyan kérdésben, amely a Doktori Iskola Tanácsa elé kerül. Ezen felül ellát minden olyan operatív feladatot, amely a program eredményes működéséhez szükséges.

9. §

A doktori téma, a témavezető és társ-témavezető

(1) A doktori téma olyan kutatási terület, amely alkalmas arra, hogy kidolgozása folyamatában a doktorandusz – a témavezető(k) irányításával – elsajátítsa és alkalmazza a tudományos módszereket, értékelhető, új tudományos eredményekhez jusson, és ennek tudományos közlemények, tudományos előadások, majd a doktori értekezés formájában bizonyosságát adja.

(2) A doktori téma vezetője a Doktori Iskola azon tudományos fokozattal rendelkező, aktív kutatói tevékenységet folytató oktatója vagy a DRHE azon kutatója, akinek témahirdetését a Doktori és Habilitációs Tanács jóváhagyta, és aki – ennek alapján – felelősen irányítja és segíti a témán dolgozó doktorandusz(ok) tanulmányait, kutatási munkáját, illetve a doktorjelölt(ek) felkészülését a fokozatszerzésre. Egy témavezetőnek egy időben hatnál több állami ösztöndíjas doktorandusza nem lehet, ugyanakkor egy doktorandusznak legfeljebb két témavezetője lehet.

(3) A doktori téma vezetőjének feladata:

- a) meghirdeti a doktori témát,
- b) segíti a doktoranduszt egyéni tanulmányi, kutatási terve elkészítésében, garantálva annak szakmai színvonalát, és azt elfogadásra a Doktori Iskola Tanácsa elé terjeszti,
- c) felelős a doktorandusz egyéni tanulmányi, kutatási tervének színvonalas végrehajtásáért,
- d) biztosítja a rendszeres szakmai konzultáció lehetőségét, és irányítja a doktoranduszt szakmai munkájában,
- e) a doktorandusz leckeönyvébe bevezeteti és aláírásával igazolja a szervezett képzés keretében, a nem mellékszakokon teljesítendő kreditek megszerzését,
- f) segíti doktoranduszát tudományos közlemények írásában, a doktori értekezés elkészítésében, nemzetközi kapcsolatainak építésében, külföldi ösztöndíjak elnyerésében, konferenciákon való részvételben,
- g) a doktorandusz tanulmányi előmeneteléről évente tájékoztatja a Doktori Iskola Tanácsát.

(4) A doktori téma vezetője kezdeményezheti a képzés meghosszabbítását, felfüggesztését, a kutatási téma és a doktori téma vezetője személyének a megváltoztatását, illetve a doktorandusz képzésből való kizárását. A doktori témavezető személyének megváltoztatását, indokolt esetben, a teljes képzési idő alatt legfeljebb egy alkalommal, a doktorandusz is kezdeményezheti. A doktori téma vezetője személyének megváltoztatásáról a Doktori és Habilitációs Tanács dönt.

(5) Doktori téma vezetésével csak olyan oktatót szabad megbízni, akinek publikációs tevékenysége az adott témában elérte a doktoranduszok számára e szabályzat 15. § (3) bekezdésében előírt publikációs mértéket.

(6) Amennyiben a téma szakmai szempontjai indokolják, mint például az interdiszciplinaritás, vagy a kutatás módszerei, a Doktori és Habilitációs Tanács engedélyezheti és jóváhagyhatja a kettős témavezetést. Ilyenkor a témavezetők egyikét felelős témavezetőként kell megbízni, a másikat pedig társ-témavezetőnek tekinteni. Társ-témavezető az lehet, aki e paragrafus (2) bekezdésében leírt kritériumoknak megfelel. A társ-témavezető munkáját és a vezetése alatt végzett hallgatói munka kreditértékét a felelős témavezető határozza meg.

(7) Amennyiben a felelős témavezető nem a DRHE alkalmazottja, a Doktori és Habilitációs Tanács a DRHE-n alkalmazásban levő témavezetők közül társ- témavezetőt jelöl ki mellé.

(8) Ha indokolható objektív és szubjektív okok miatt a témavezető személyének megváltoztatását javasolja vagy kéri akár a felelős témavezető, akár a doktorandusz, az ebben való döntéshozatal a Doktori és Habilitációs Tanács joga és felelőssége. Az új témavezetőnek – rendkívüli esettől eltekintve – legalább egy teljes évet kell dokumentáltan igazolnia a közös munkáról, mielőtt a doktorandusz doktorjelölti státuszra jelentkezik. Ezt kell alkalmazni abban az esetben is, ha a doktorandusz korábban külföldi egyetemen végezte doktori tanulmányait és a továbbiakban a DRHE-n kívánja folytatni doktori munkáját.

(9) Ugyancsak a Doktori és Habilitációs Tanács hoz döntést abban is, hogy más doktori iskolából való átjelentkezést milyen feltételek mellett fogad el. Valamennyi kérelmet egyedi esetként kell elbírálni.

A szervezett doktori képzés tanulmányi rendje és követelményei

10. §

Jelentkezés és felvétel a doktoranduszok sorába

- (1) A DRHE Doktori és Habilitációs Tanácsa a doktoranduszok felvételéről, a jelentkezők alkalmasságáról felvételi vizsga keretében dönt. A felvételi eljárás megszervezése és lebonyolítása – e szabályzat vonatkozó paragrafusait figyelembe véve – a Doktori Iskola Tanácsának feladata. Az állami vagy bármely más ösztöndíj által finanszírozott és a költségtérítéses képzésre jelentkezők azonos követelmények és feltételek alapján vesznek részt a felvételi eljárásban.
- (2) A DRHE a jelentkezők számára köteles e szabályzat felvételi eljárásra vonatkozó rendelkezéseinek megismerhetőségét biztosítani és a felvételi követelményeket évente az egyetemen szokásos módon közzétenni.
- (3) A doktori programra való jelentkezéshez szükséges dokumentumok:
- a) legalább „jó” minősítésű egyetemi teológiai oklevél, vagy egyetemi (mesterképzésben szerzett) oklevél,
  - b) rövid életrajz,
  - c) korábbi szakmai-tudományos tevékenységről szóló beszámoló,
  - d) erkölcsi bizonyítvány,
  - e) egy, államilag elismert „C” típusú (komplex), legalább középfokú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű más dokumentum valamely élő idegen nyelvből,
  - f) egy rövid, 20–50 oldal terjedelmű, tudományos igényű konzultációs dolgozat,
  - g) munkaviszonyban állók esetében munkáltatói igazolás, egyházi alkalmazottak esetében szolgálati bizonyítvány,
  - h) a választott doktori téma megnevezése és az adott témát kiíró témavezető írásbeli elfogadó nyilatkozata,
  - i) nyilatkozat arról, hogy a (4) bekezdésben rögzített feltételnek megfelel,
  - j) nappali tagozatra, állami ösztöndíjas helyre jelentkezők esetében nyilatkozat arról, hogy az állami ösztöndíj folyósításának e szabályzat 11. § (1)–(2) bekezdésében rögzített feltételeinek megfelel.
- (4) Nem jelentkezhet a doktori programra az a személy, akinek 2 évre visszamenőleg a doktori fokozat megszerzésére irányuló eljárása már bárhol másutt eredménytelen volt.
- (5) A felvételre való jelentkezés határidejét és a felvételi vizsga időpontját a Doktori és Habilitációs Tanács határozza meg minden szemeszterben oly módon, hogy a jelentkezésnek ne legyen akadálya a szükséges, a felvételi vizsga évében megszerzett egyetemi diploma hiánya. Felvételi vizsgát a Doktori és Habilitációs Tanács minden szemeszterben tarthat.
- (6) A felvételi vizsga a Doktori és Habilitációs Tanács, vagy az általa kijelölt Felvételi Bizottság előtt zajlik, s azt a Doktori és Habilitációs Tanács elnöke, vagy a Doktori és Habilitációs Tanács által kijelölt bizottsági elnök vezeti. A vizsgán a jelentkező megvédi benyújtott konzultációs dolgozatát, bemutatja korábbi tudományos tevékenységét, majd felvázolja a doktori munkájával kapcsolatos elképzeléseit. Az adott témában, a dolgozathoz kapcsolódóan feltett kérdések alapján a Bizottság meggyőződik arról, hogy a jelentkező alkalmas az irányított tudományos munkára, így tőle a doktori program sikeres végrehajtása elvárható. A felvételi vizsgán a Bizottság minden tagjának joga van a kérdésésre. A vizsga jelöltként legalább 30, legfeljebb 60 percig tart.

(7) A Felvételi Bizottság tagjai titkos szavazással döntenek a felvételről. Egyenlő számú szavazat esetén a felvételi vizsga sikertelennek minősült.

(8) A sikeres felvételi vizsgát tett jelentkezőt a DRHE doktoranduszának tekinti. A felvételi döntést a jelentkezővel 30 napon belül írásban kell közölni. A felvett jelentkezők névsorát a Doktori és Habilitációs Tanács az egyetemen szokásos módon közéteszi.

(9) Kellő eredmény nélküli felvételi vizsga esetén a jelentkező legalább két év elteltével jelentkezhet ismét a doktori programra. A helyhiány miatt elutasított jelentkező a következő felvételi vizsgára is jelentkezhet.

(10) A Doktori és Habilitációs Tanács felvételt elutasító döntése ellen fellebbezéssel lehet élni, ha az jogszabályt vagy intézményi határozatot sért. A fellebbezést az elutasító döntés kézhezvételétől számított nyolc munkanapon belül kell előterjeszteni. A fellebbezést a DRHE rektora bírálja el a fellebbezés kézhezvételétől számított 30 napon belül. A döntés ellen további fellebbezésnek helye nincs.

11. §

A doktorandusznak nyújtható juttatások, támogatások

(1) Állami doktori ösztöndíjat kaphatnak a DRHE szervezett doktori képzésében részt vevő

- a) nappali tagozatos magyar állampolgárságú doktoranduszok,
- b) jogszabály vagy nemzetközi megállapodás alapján a magyar állampolgárságú doktoranduszokkal azonos elbírálás alá eső nappali tagozatos külföldi doktoranduszok.

(2) Állami ösztöndíjas doktorandusz hallgató csak rész munkaidőben vállalhat munkát.

(3) Az egyetem által folyósított állami doktori ösztöndíj folyósításának időtartama három év (36 hónap), havi összegének megállapítására nézve az állami intézkedések érvényesek. Az ösztöndíj kifizetéséről a DRHE-nak az adott hónap 10. napjáig kell intézkednie.

(4) Az állami doktori ösztöndíjban részesülő doktorandusz – ösztöndíja folyósításának időszakában – jogosult a DRHE internátusa férőhelyeinek igénybevételére.

(5) Azok a doktoranduszok, akik jogosultak kollégiumi elhelyezésre, a kollégiumi férőhelyre beadott pályázatukat azonban a DRHE illetékes bizottsága az adott tanévre nézve írásban elutasította, a DRHE Diákjóléti Szabályzatában foglaltak szerint az adott tanévben havonta folyósítandó lakhatási támogatásban részesíthetők.

12. §

A doktorandusz által fizetendő díjak és térítések

(1) E kérdésekben a DRHE Hallgatói Juttatási és Térítési Szabályzata az irányadó, mely figyelembe veszi a mindenkor hatályos felsőoktatási törvényt.

13. §

A szervezett képzés jellege és módozatai

- (1) A doktori programban való eredményes részvétel biztosítása érdekében a DRHE szervezett doktori képzést folytat nappali és levelező tagozaton, valamint egyéni képzés keretében. A szervezett doktori képzés célja az, hogy a doktoranduszokat felkészítse a doktori fokozat elnyerésére.
- (2) A szervezett doktori képzés a nappali tagozaton szemeszterenkénti előadások hallgatásából, és szemináriumok keretében végzett kutatómunkából áll, előírt vizsgakötelezettséggel. E mellett a doktorandusznak részt kell vennie a doktori program keretében meghirdetett, kreditpont nélküli előadásokon, valamint megtervezett, irányított és konzultációkkal segített külön kutatómunkát kell végeznie.
- (3) A szervezett doktori képzés a levelező tagozaton szemeszterenkénti tömbösített előadásokon és szemináriumokon való részvételből, és az ezek keretében végzett kutatómunkából áll, előírt vizsgakötelezettséggel. E mellett a doktorandusznak részt kell vennie a doktori program keretében meghirdetett, kreditpont nélküli előadásokon, valamint megtervezett, irányított és konzultációkkal segített külön kutatómunkát kell végeznie.
- (4) A szervezett doktori képzés egyéni képzés formája szemeszterenként előírt, a fő- és a választott két mellékszak tárgykörében végzett, folyamatos konzultációkkal segített, írásbeli és szóbeli beszámoló révén számon kért képzésből és kutatómunkából áll, előírt kredit-értékben és vizsgakötelezettséggel. E mellett a doktorandusznak doktori témájában megtervezett, irányított és segített kutatómunkát kell végeznie.
- (5) A nappali tagozatos doktorandusz e szabályzat 11. § (2) bekezdése értelmében teljes munkaidejű állással nem rendelkezhet. A nappali tagozatos doktorandusz állami doktori ösztöndíjban, vagy bármilyen adományozótól azzal azonos mértékű egyéb ösztöndíjban részesül, térítési díjat nem köteles fizetni.
- (6) A szervezett képzés levelező tagozatát kell választania annak a doktorandusznak, aki
- a) teljes munkaidős munkaviszonnyal rendelkezik, vagy
  - b) bármilyen okból a nappali képzés külön követelményeit nem tudja vállalni, s ezért felvételi kérelmét eleve a levelező tagozatra nyújtotta be, vagy
  - c) aki a felvételi vizsgát sikeresen letette, de helyhiány miatt állami doktori ösztöndíjban nem részesülhet, és doktori tanulmányaihoz azzal azonos mértékű, egyéb ösztöndíjat sem kapott.
- (7) A levelező tagozatra és az egyéni képzésre felvett hallgató térítési díjat köteles fizetni. A térítési díj mértékét a DRHE Szenátusa határozza meg. A térítési díj mértékét a DRHE Térítési és Juttatási Szabályzata tartalmazza. A levelező tagozatra és az egyéni képzésre felvett hallgató térítési díjának fedezésére bármilyen adományozótól anyagi támogatást kérhet és fogadhat el.
- (8) Annak az állami ösztöndíjban nem részesülő hallgatónak, aki doktori tanulmányaihoz nappali tagozaton az állami doktori ösztöndíjjal azonos összegű egyéb ösztöndíjat, levelező tagozaton vagy egyéni képzés keretében bármilyen adományozótól anyagi támogatást kapott, a szervezett doktori képzésben való részvételének munkajogi előfeltételeit az adományozó állapítja meg.
- (9) A szervezett doktori képzésben a Doktori Szabályzatban előírt tanulmányi kötelezettségek teljesítésének és nappali tagozaton az állami doktori ösztöndíj folyósításának időtartama három év (36 hónap).
- (10) A Doktori Iskola Tanácsa a tanulmányi idő megszakítását (évkihagyást) legfeljebb három alkalommal, összesen legfeljebb három évre engedélyezheti. Első alkalommal a kérelemnek a Doktori

Iskola Tanácsa köteles eleget tenni, a további kérelmek esetében a doktori téma vezetőjének az állásfoglalását kikérve hozza meg a döntését. A hallgatói jogviszony szüneteltetése alatt állami ösztöndíj nem folyósítható.

(11) A doktorandusz a Doktori Iskola Tanácsának jóváhagyásával részt vehet külföldi részképzésben is, amennyiben a részképzésnek a témavezető által jóváhagyott munkaprogramja biztosítja az adott tanulmányi időszak érvényességét az egyetem doktori képzési programjában. A külföldi részképzés programja a doktori képzés időtartamába beszámít, a hallgatói jogviszony nem szünetel.

(12) A szervezett képzésben részt vevő doktorandusz az egyetemmel hallgatói jogviszonyba kerül, tanulói igazolványt és leckeönyvet kap. A leckeönyvben tanulmányi kötelezettségei, azok értékelése, a teljesített munka kredit értéke és a képzési időre előírt publikációk elkészültét és befogadását igazoló aláírások szerepelnek.

(13) A felvételtől számított 72 hónap elteltével a doktorandusz hallgatói jogviszonya – a hallgatói névsorból való törléssel – megszűnik.

(14) A doktori program megvalósítása a 7. § (4) bekezdésében meghatározott teológiai szakcsoportok rendjéhez igazodik. Minden doktorandusz köteles részt venni mindhárom szakcsoport munkájában.

(15) A szervezett doktori képzés féléves rendszerben folyik, a vizsgák megkezdésének az idejét azonban nem szükséges az alapképzésben részt vevő hallgatók vizsgaidőszakához kötni. A vizsgák befejezésének időpontja azonos az egyetemi vizsgarendben megállapított időponttal.

(16) A szervezett képzésben részt vevő doktorandusz főszakcsoportja a választott doktori témájának szakcsoportja. Ennek minden szakával köteles foglalkozni. A doktorandusz a felvételi vizsgát követően, még a beiratkozás előtt, megnevezi a másik két szakcsoportnak azt az egy-egy szakát, amelyeket mellékszakként választani kíván, s amelyen majd irányított munkát kell végeznie.

(17) A mellékszakkokat a témavezető jóváhagyásával a doktorandusz szabadon választhatja meg. Amennyiben azonban a doktorandusz nem rendelkezik teológiai végzettséggel, a mellékszakkok területén megszerzendő kreditet terhére köteles valamelyik bibliai nyelvet elsajátítani, illetve a teológia szak szigorlatait pótlólag letenni.

(18) A választott mellékszakkok egyben a későbbi doktori szigorlat melléktárgyait is képezik.

(19) A doktorandusznak a felvételi vizsgát követően, még a beiratkozás előtt, félévekre lebontott egyéni tanulmányi és kutatási tervet kell készítenie, amelyet a doktori téma vezetőjének javaslata alapján a Doktori Iskola Tanácsa hagy jóvá. A jóváhagyott tervtől eltérni csak a Doktori Iskola Tanácsának engedélyével lehet.

14. §

A doktorandusz oktatási tevékenysége

(1) A doktori képzésben részt vevő doktorandusz a DRHE-n oktatói feladatokat vállalhat. Az oktatói feladatok ellátása nem képezheti a doktorandusz tanulmányi kötelezettségeinek a részét, de azért – a képesítési követelményekben rögzített mértékig – kreditpont adható. Az oktatói munkát végző doktoranduszt e tevékenysége során megilletik az óraadó oktatók jogai, és terhelik azok kötelességei.

(2) Az oktatói tevékenység tartalmát, jellegét és időtartamát a DRHE óraadói szerződéseinek a mintájára szemeszterenként szerződésben kell rögzíteni, figyelembe véve a Ftv. 48. § (4) bekezdését. A szerződést a témavezető és az érintett tanszékvezető támogató nyilatkozata esetén a DRHE részéről az

egyetem rektora írja alá. A szerződésben megszabott oktatói feladatok teljesítését az illetékes tanszékevezető ellenőrzi, és a szemeszter végén a rektornak címzett írásbeli jelentésében igazolja.

15. § A szervezett képzés képesítési követelményei

(1) A szervezett képzésben részt vevő doktorandusz tanulmányi ideje alatt legalább 180 kreditet köteles megszerezni.

(2) A doktori képzés során a doktorandusz 138 kreditet köteles megszerezni a doktori program keretében meghirdetett előadásokon és szemináriumokon való részvétellel, illetve konzultációs vizsgák keretében, valamint rövid terjedelmű dolgozatok megírásával. A doktorandusz a kutatási területének megfelelő teológiai szakcsoport szakterületein teljesít 90 kreditet, a két mellékszakból 24–24 kreditet kell megszereznie.

(3) A doktorandusz által készített, felvételi vizsgájának időpontja után megjelent, kutatási témájával kapcsolatos 3 tudományos publikációja egyenként 7–7, összesen 21 kredittel értékelhető. Idegen nyelvű publikációk egyenként 10 kredittel értékelhetők. Ez utóbbi esetben a többlet kreditek beszámításáról a doktori téma vezetője dönt.

(4) A doktorandusznak 21 kreditet kell szereznie a következő lehetőségek közül:

- a) a DRHE oktató munkájába kapcsolódva előadássorozaton vagy gyakorlaton tartott 45 perces szakelőadás tartásáért egyenként 3 kredit adható,
- b) a DRHE oktató munkájába kapcsolódva gyakorlaton tartott 45 perces gyakorlatvezetésért egyenként 2 kredit adható,
- c) a doktorandusz kutatási témájában, a Doktorok Kollégiuma szekcióiban, a Lelkésztovábbképző Tanfolyamon, vagy egyéb hazai, illetve külföldi tudományos konferencián tartott 45–50 perces szakelőadásért egyenként 7 kredit adható.

Az a), b) és c) esetekben, valamint a (8) bekezdés alapján a Doktori Iskola Tanácsa által jóváhagyott esetekben a doktorandusz témavezetője jegyzi be a leckeönnybe a teljesítmény kredittel történő elismerését.

(5) Az első négy szemeszter során a doktorandusz az előírt 180 kreditből legalább 140 kreditet köteles megszerezni, az utolsó év elsősorban önálló kutatómunkára és a doktori értekezés megírására fordítandó.

(6) A doktori program keretében szemeszterenként meghirdetett, kredit nélküli előadások a nappali és a levelező tagozaton folyó doktori képzés részét, s így az abszolutorium előfeltételét képezik. A doktoranduszoknak a képzés hat szemeszterében legalább négy meghirdetett doktori képzési alkalmon részt kell venniük. A részvételt az előadó, vagy a Doktori Iskola vezetője a leckeönnyben az adott félév felvett tanegységeinek a sorában aláírással igazolja. Ezen előadások teljesítése az egyéni képzésben részt vevő doktoranduszok számára nem kötelező.

(7) Amennyiben a doktorandusz nem rendelkezik teológiai végzettséggel, e szabályzat 13. § (17) bekezdése értelmében a mellékszakok területén megszerzendő kreditet terhére köteles valamelyik bibliai nyelvet elsajátítani, illetve a teológia szak szigorzatait pótlólag letenni.

(8) A Doktori Iskola Tanácsa dönt más hazai, illetve külföldi egyetemen történő szakelőadás vagy gyakorlatvezetés kreditekkel történő értékeléséről, az így szerzett kreditek beszámításáról.

(9) Minden egyéb, a (2)–(4) bekezdések hatálya alá nem tartozó, kredittel értékelhető tudományos kutatói vagy a mesterszakok szintjét meghaladó tanulmányi munka kreditekkel való értékelésének és a doktorképzésbe való beszámításának kérdésében a témavezető előterjesztése alapján, egyedi elbírálás keretében a Doktori és Habilitációs Tanács dönt, minden alkalommal az összes felmerülő kérdés mérlegelésével.

(10) A hallgató előzetes tanulmányi terve szerint teljesítendő feladatok kreditértékét a doktori téma vezetője és a mellékszak tanárai állapítják meg és vezetik be a doktorandusz leckeönyvébe.

(11) Amennyiben a doktorandusz az előírt 180 kreditet megszerezte, tanulmányi idejének a leteltével a szervezett doktori képzésben való részvétele lezártnak tekinthető. Ezt a tényt a DRHE a doktorandusz számára kiállított abszolutóriummal igazolja. Az abszolváltnak tekintett doktorandusz hallgatói jogviszonya az egyetemmel megszűnik.

(12) Az abszolváltnak tekintett doktorandusznak az abszolutórium megszerzése utáni 3 éven belül jelentkeznie kell a doktori fokozatszerzési eljárásra. Ellenkező esetben az abszolutórium három év elteltével elévül, s így rá a fokozatszerzési eljárás során az egyéni felkészülést igénybe vevő doktorjelöltekre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

16. §

A DRHE doktoranduszainak önkormányzati közössége

(1) A Doktori Iskolába fölvevett valamennyi doktorandusz az önkormányzati közösség tagja. Minden tanév elején a doktoranduszok ülést tartanak.

(2) A doktoranduszok közössége egyetértési jogát nyilvánítja a doktoranduszokat érintő kérdésekben, például a képzésre vonatkozó szabályok kialakításában, a térítési és juttatási, valamint fellebbezési ügyekben, a félévi oktatási rend tervezésében. További jogai közé tartozik az oktatók munkájának véleményezése.

(3) A doktoranduszok közössége évente megválasztja a képviselőjét, aki részt vesz a Doktori Iskola Tanácsának, a Doktori és Habilitációs Tanácsnak és a DRHE Szenátusának ülésén.

(4) A doktoranduszok közössége figyelembe veszi a Ftv. 78. §-ának vonatkozó kitételeit és kapcsolatot tart fenn a Doktoranduszok Országos Szövetségével.

(5) A Doktori és Habilitációs Tanács egy oktató tagját a doktoranduszok közössége választja.

Képzés nélküli, egyéni felkészülés a doktori fokozatszerzési eljárásra

17. §

A képzés nélküli felkészülés formái és tartalmi követelményei

(1) A felsőoktatási törvénynek megfelelően a DRHE biztosítja annak lehetőségét, hogy az arra alkalmasnak ítélt személyek a doktori fokozatot doktorjelöltként egyéni felkészülés formájában szerezhessék meg. Ez a doktori munkának a „képzés nélküli felkészüléssel” formája. Az egyéni felkészülés alapján történő fokozatszerzést, mint kivételes eljárást, csak különösen indokolt esetben lehet alkalmazni.

(2) Az egyéni felkészülésre az jelentkezhet, aki

- a) addigi tudományos eredményei alapján a Doktori és Habilitációs Tanács a szervezett képzésben való részvételét szükségtelennek ítéli,
- b) a hittudománnyal kapcsolatos interdiszciplináris területen kíván doktori fokozatot szerezni, de tudományos munkássága elsősorban teológiai megítélést kíván,
- c) jelentkezéséhez a Doktori Iskola egyik oktatója témavezetői elfogadó nyilatkozatot ad,
- d) doktori értekezésének első változatát már elkészítette,
- e) a fokozatszerzési eljárásra való jelentkezés nyelvi előfeltételeit már teljesítette.

(3) Az egyéni felkészülésre való jelentkezéshez – e szabályzat 10. § (3) a)–d) és h)–i) pontjaiban, valamint 19. § (2) bekezdésében rögzített dokumentumokon túl – az alábbi dokumentumokat kell benyújtani:

- a) az eddigi tudományos munkásságot igazoló publikációs jegyzéket és/vagy egyetemi doktori (Ph.D.) oklevelet,
- b) a tervezett doktori értekezés már meglévő kéziratát,
- c) a tervezett doktori értekezés néhány oldalas vázlatát,
- d) a leendő témavezető írásbeli elfogadó nyilatkozatát,
- e) a leendő témavezető írásbeli nyilatkozatát arról, hogy a dokumentált előmunkálatok alapján egy év alatt megfelelő szintű doktori értekezés készíthető.

(4) Az egyéni felkészülésre a szervezett doktorképzésre való jelentkezés határidejétől függetlenül folyamatosan lehet jelentkezni. A jelentkezőnek a doktorjelölti státusához felvételi vizsgát kell tennie, amelyet a Doktori és Habilitációs Tanács a témavezetővel és a jelentkezővel egyeztetett időpontban, a szervezett doktorképzés felvételi vizsgájának rendje szerint ejt meg. Ennek folyamán a Doktori és Habilitációs Tanács jóváhagyja a témavezető személyét.

(5) Az egyéni felkészülést folytatók nem kerülnek az egyetemmel hallgatói jogviszonyba, diákigazolványt és lecke könyvet nem kapnak, állami ösztöndíjban nem részesülnek és a doktori fokozatszerzési eljárásuk lezárulásáig költségtérítést fizetnek. A költségtérítés mértéke megegyezik a levelező képzésen fizetendő költségtérítés összegével. Az egyéni felkészülést folytatók a Doktori Iskola tanulmányi foglalkozásain és kredit nélküli előadásain részt vehetnek.

(6) Az egyéni felkészülés ideje legfeljebb két év, a fokozatszerzési eljárást a doktori értekezés benyújtásával a két éves doktorjelölti időszak alatt meg kell indítani.

(7) Az egyéni felkészülést folytató doktorjelölt a doktori fokozatszerzési eljárásra akkor jelentkezhet, ha e szabályzat 20. §-a értelmében doktori értekezésének benyújtását a témavezetője írásban kezdeményezte, és az értekezés benyújtását a Doktori Iskola Tanácsa előzetesen jóváhagyta.

(8) Az egyéni felkészülést folytató személyek esetében a Doktori Iskola Tanácsának nincs alkalma meggyőződni a jelentkező általános, a graduális hitéleti képzés szintjét meghaladó teológiai tájékozottságáról. A doktori szigorlaton ezért az egyéni felkészülésben részt vevő doktorjelölteknek a DRHE belső szakbírálója által javasolt négy tanszéke tantárgyaiból vizsgát kell tennie. A négy kijelölt tanszék egyikének a doktori értekezés témájának megfelelő tanszéknek, egy másiknak vagy az Ó-, vagy az Újszövetségi tanszéknek kell lennie. A négy vizsga témáját a kijelölt tanszékek tanszékvezetői határozzák meg úgy, hogy a két biblikus tanszék egyikén teljesítendő vizsgának az adott bibliai nyelvben való jártasságot is felmérő exegetikai vizsgának kell lennie. A hittudománnyal kapcsolatos interdiszciplináris területen doktori fokozatot szerezni kívánó személy esetében egy további, ötödik szigorlati vizsga tárgyát a doktori értekezés témájának megfelelő nem teológiai tudományág területén kell kijelölni. E tantárgyból a vizsgát a doktori értekezés külső szakbírálója veszi ki.

(9) A doktori fokozatot egyéni felkészülés formájában való megszerzésének minden egyéb, e paragrafusban nem szabályozott kérdésében e szabályzat doktori fokozatszerzési eljárásra vonatkozó rendelkezései szerint kell eljárni.

A doktori fokozatszerzési eljárás

18. §

A doktori fokozatszerzési eljárás és az arra való jelentkezés általános feltételei

(1) A teológiai doktori fokozat (Ph.D. fokozat) megszerzése doktori fokozatszerzési eljárás keretében történik. A doktori fokozatszerzési eljárás tartalmilag a doktori képzésre alapozó, de attól jogilag és eljárásilag független cselekménysorozat. A doktori fokozatot, a szabályzat szerinti eredményesség alapján, a DRHE Doktori és Habilitációs Tanácsa ítéli oda.

(2) A doktori fokozatszerzési eljárás egységes folyamat, mely a következő három, sorrendjében kötött doktori cselekményt foglalja magában: a disszertáció bírálata, a szigorlat cselekménye és a disszertáció nyilvános disputája.

(3) A doktori felkészülés utolsó 2 éve a doktorjelöltség. Doktorjelölt lehet az is, aki nem vett részt a szervezett doktori képzésben, a fokozatszerzésre egyénileg, a doktorjelöltség ideje alatt készül föl. Ha a doktorandusz a képzési időn belül megkezdi a fokozatszerzési eljárást, akkor a hallgatói jogviszonya mellett egyidejűleg doktorjelölt is. Ilyen esetben a fokozatszerzési eljárás képzési időre eső szakasza ingyenes.

(4) A doktorjelölti jogviszony az abszolutórium megszerzése után 3 éven belül létesíthető írásbeli jelentkezéssel, melyet a Doktori és Habilitációs Tanács fogad el. Aki a doktori képzést a DRHE Doktori Iskolájában sikeresen befejezte, annak jelentkezését nem szabad visszautasítani. A doktorjelölti jogviszony keretében kell teljesíteni az (5) bekezdésben felsorolt feltételeket. A doktorjelölti jogviszony megszűnik a fokozatszerzési eljárás lezárásával, illetve akkor, ha a doktorjelölt a jogviszony létesítésének napjától számított két éven belül nem nyújtotta be doktori értekezését. A doktorjelölt jogaira és kötelezettségeire – ha jogszabály másként nem rendelkezik – egyebekben a hallgatói jogokra és kötelezettségekre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(5) A teológiai doktori fokozat (Ph.D.) megszerzésének feltételei:

- a) az értekezés tárgykörében folytatott önálló tudományos munkásság szakmai publikációkkal, tudományos értékű alkotásokkal történő bemutatása,
- b) legalább egy élő idegen nyelv középfokú, és egy másik idegen nyelv alapfokú ismeretének a 19. §-ban meghatározottak szerinti igazolása,
- c) a tudományművelés követelményeinek és módszereinek alkalmazásával készített, önálló kutatásokon alapuló és önálló tudományos eredményeket felmutató doktori értekezés benyújtása,
- d) a doktori értekezés elfogadása,
- e) a doktori szigorlat eredményes letétele,
- f) az értekezés megvédése nyilvános vitában.

19. §

A nyelvi előfeltételek

(1) A doktori fokozat megszerzéséhez legalább két, élő idegen nyelv ismerete szükséges. A tudományterületek műveléséhez szükséges, s így a doktori fokozatszerzési eljárásra való jelentkezéshez beszámítható idegen nyelvek körét a Doktori és Habilitációs Tanács határozza meg, és e paragrafus (2)

bekezdésében rögzíti.

(2) A doktori fokozat megszerzésének nyelvi feltételei:

- a) Egy államilag elismert „C” típusú (komplex), legalább középfokú nyelvvizsga bizonyítvány vagy más, azzal egyenértékű okirat angol, német, holland, francia, spanyol, olasz vagy orosz nyelvből.
- b) Egy államilag elismert bármilyen típusú, legalább alacsony fokú nyelvvizsga bizonyítvány vagy más, azzal egyenértékű okirat angol, német, holland, francia, spanyol, olasz vagy orosz nyelvből.
- c) Amennyiben a doktori téma feldolgozása a felhasznált források, illetve a vonatkozó teológiai szakirodalom vonatkozásában, a doktori értekezés önálló tudományos eredményei szempontjából releváns módon egy olyan élő, idegen nyelv ismeretét (is) igényli vagy igényelte, amely nem szerepel e bekezdés b) pontjában felsorolt nyelvek között, a Doktori és Habilitációs Tanács a témavezető felterjesztésére, egyedi elbírálás alapján, az adott nyelven megszerzett, államilag elismert bármilyen típusú, legalább alacsony fokú nyelvvizsga bizonyítványt vagy más, azzal egyenértékű okiratot e bekezdés b) pontjában meghatározott nyelvtudás igazolásaként elfogadhatja.

20. §

A doktori értekezés benyújtásának engedélyezése

(1) A doktori értekezés a Doktori Iskola Tanácsának előzetes jóváhagyásával zárható le és nyújtható be doktori fokozatszerzési eljárásra. Az eljárás a doktori képzés minőségbiztosítását szolgálja.

(2) A doktori értekezés benyújtásának engedélyezését a Doktori Iskola Tanácsához címzett kérelmében a doktorjelölt (felelős) témavezetője kezdeményezi, amennyiben megítélése szerint a doktori értekezés benyújtható. A kérelemhez mellékelni kell a doktori értekezés három nyomtatott és bekötött munkapéldányát.

(3) A Doktori Iskola Tanácsa a kérelem benyújtásától számított 30 napon belül felkér két szakbírálot arra, hogy írásban értékeljék a dolgozatot. Szakbírálot csak valamely doktori iskola törzstagja lehet. A két szakbírálot közül az egyiknek a DRHE-val munkaviszonyban nem álló egyetemi oktatónak vagy kutatónak kell lennie. A szakbírálot személyére a témavezető is tehet javaslatot. A szakbírálot a fokozatszerzési eljárás szakbírálotival azonos mértékű díjazás illeti meg.

(4) A két szakbírálot a doktori értekezés munkapéldányának kipostázásától számított 30 napon belül írásban a doktori értekezést az alábbi minősítések egyikével illeti:

- a) a doktori értekezés formai és tartalmi szempontból megfelel a fokozatszerzési eljárás sikeres lefolytatásához szükséges minimális követelményeknek, ezért végleges lezárása esetén a doktori értekezés előzetes munkahelyi vita nélkül is benyújtható,
- b) a doktori értekezés formai és tartalmi szempontból minimális változtatásokkal megfelel a fokozatszerzési eljárás sikeres lefolytatásához szükséges követelményekkel, ezért az észrevételezett hibák és hiányosságok megszüntetése után a doktori értekezés előzetes munkahelyi vita nélkül is benyújtható,
- c) a doktori értekezés formai és/vagy tartalmi szempontból nem felel meg a fokozatszerzési eljárás sikeres lefolytatásához szükséges minimális követelményeknek, ezért a doktori értekezés végleges lezárása előtt előzetes munkahelyi vitára van szükség.

(5) Amennyiben a doktori értekezést mindkét szakbíró a (4) a) pontban rögzített minősítéssel illetve, úgy az a doktori fokozatszerzési eljárásra benyújtható.

(6) Amennyiben a doktori értekezést mindkét szakbíró a (4) b) pontban, vagy egyikük a (4) a), míg másikuk a (4) b) pontban a rögzített minősítéssel illetve, úgy a doktori értekezés a tételesen feltüntetett hibák és hiányosságok megszüntetése után a doktori fokozatszerzési eljárásra benyújtható. Ebben az esetben a szakbíró(k)nak a dolgozattal kapcsolatos kifogásait írásban is rögzítenie kell, s azt a (4) b) pontban rögzített minősítéséhez csatolva a Doktori Iskola Tanácsához el kell juttatni. A hibák és hiányosságok kijavítását a Doktori Iskola Tanácsa felé írásban a (felelős) témavezető igazolja.

(7) Amennyiben a doktori értekezést bármelyik szakbíró a (4) c) pontban rögzített minősítéssel illetve, úgy szükséges a doktori értekezés előzetes munkahelyi vitája. Ebben az esetben a szakbíróknak a dolgozattal kapcsolatos kifogásait írásban is rögzítenie kell, s azt a (4) c) pontban rögzített minősítéséhez csatolva a Doktori Iskola Tanácsához el kell juttatnia. A Doktori Iskola Tanácsa a kifogásokat a munkahelyi vitáról szóló döntésével egy időben továbbítja a doktorandusznak és a témavezető(k)nek.

(8) Az előzetes munkahelyi vita előkészítéséhez és lefolytatásához szükséges idővel a disszertáció beadásának határideje meghosszabbodik.

(9) Az előzetes munkahelyi vita időpontját a Doktori Iskola Tanácsa tűzi ki és arra meghívja

- a) a doktoranduszt,
- b) a témavezető(ke)t,
- c) a Doktori Iskola valamennyi oktatóját,
- d) a doktori értekezés témája szerint illetékes tanszékek minősített oktatóit,
- e) a felkért két szakbírókat,
- f) a téma elismert hazai szakértőit, melyek személyére a témavezető(k) és a doktorandusz is tehetnek javaslatot,
- g) a Doktori Iskola doktoranduszait.

(10) A munkahelyi vitát a Doktori Iskola Tanácsa szervezi meg.

(11) A vita helyszíne a DRHE kijelölt helyisége. Előzetes kérés és indoklás alapján a Doktori Iskola Tanácsa engedélyezheti a vita más helyszínen való megtartását is.

(12) A munkahelyi vitára a meghívót legalább 3 héttel a vita előtt postázni kell, illetve az egyetemen szokásos módon közzé kell tenni. Ezzel egy időben a Rektori Hivatalban egy nyomtatott és bekötött példány révén a vitára meghívott személyek részére biztosítani kell a doktori értekezés hozzáférhetőségét. A munkahelyi vita után a dolgozat e példányát a doktorandusznak vissza kell adni.

(13) Az előzetes munkahelyi vita menete:

- a) A vitát a Doktori Iskola Tanácsának elnöke vagy a szakmailag illetékes egyik oktatója vezeti. A doktorandusz témavezetője nem lehet a vita elnöke.
- b) Először a (felelős) témavezető és a társ-témavezető kap szót, hogy elmondja véleményét a dolgozat elkészült változatával kapcsolatban.
- c) Ezután a felkért két szakbíró fejt ki előzetesen már írásban is közölt véleményét, javaslatait az értekezéssel kapcsolatban. Majd a doktorandusz kap szót, hogy válaszoljon az elhangzottakra.
- d) Ezt követően a Doktori Iskola szakmailag illetékes (a doktorandusz fő szakcsoportjához tartozó tanszékek) tanárai nyilváníthatnak véleményt, illetve tehetnek fel kérdéseket, amennyiben azt, legkésőbb a vitát megelőző napon, írásban az elnök rendelkezésére

bocsátották. Ezután a doktorandusz kap szót, és válaszol az elhangzottakra.

- e) Ezt követően véleményt nyilváníthatnak, illetve kérdéseket tehetnek fel a vitára meghívott további oktatók és a vita Ph.D. fokozattal rendelkező, meghívott résztvevői is. Hozzászólásukat nevéikkel együtt a jegyzőkönyvben írásban is rögzíteni kell. A doktorandusz valamennyi hozzászólás után szót kap, hogy válaszoljon az elhangzottakra.
- f) A vita időtartama: legalább 60 perc, legfeljebb 120 perc.

(14) Az előzetes vitáról jegyzőkönyv készül. A jegyzőkönyvhöz csatolni kell az írásban benyújtott észrevételeket, javaslatokat. A jegyzőkönyv másolatát legkésőbb a vita után 14 napon belül a doktorandusz rendelkezésére kell bocsátani.

(15) Az előzetes munkahelyi vita után a doktorandusz köteles a vitára benyújtott vagy ott elhangzott kritikai észrevételeket mérlegelni és azokat a témavezető(i)vel való egyeztetés alapján doktori értekezésébe beledolgozni.

(16) Amennyiben a (felelős) témavezető úgy ítéli meg, hogy a doktorandusz a szükséges javításokat és átdolgozásokat elvégezte, e tényről a Doktori Iskola Tanácsa felé írásban igazolja. Ezt követően a doktori értekezés a fokozatszerzési eljárásra benyújtható.

21. §

Jelentkezés a doktori fokozatszerzési eljárásra

(1) A doktori fokozatszerzési eljárásra írásban külön jelentkezni kell.

(2) A doktori fokozatszerzési eljárásra való jelentkezés feltétele, hogy a jelentkező a 18. § (2)–(5) bekezdésekben, és a 19. §-ban rögzített kritériumoknak megfeleljen, illetve az, hogy a Doktori Iskola Tanácsa a 20. §-ban rögzített eljárás alapján a Doktori és Habilitációs Tanácsnak címzett írásbeli nyilatkozatával a jelentkezőt a doktori fokozatszerzési eljárásra bocsássa.

(3) A fokozatszerzési eljárásra való jelentkezéskor az alábbiakat kell benyújtani:

- a) a jelentkező személyi azonosságát igazoló okmányt, illetve annak hiteles másolatát,
- b) az egyetemi végzettséget igazoló diplomá(ka)t, illetve ezek hiteles másolatát,
- c) szakmai önéletrajzot,
- d) a nyelvvizsgákról szóló bizonyítványokat, illetve ezek hiteles másolatát,
- e) a kész disszertációt a kívánt formában és példányszámban,
- f) a tézisfüzetet előírt tartalommal, a kívánt formában és példányszámban,
- g) nyilatkozatot arról, hogy részt vett-e már, és ha igen, mikor és melyik intézményben, sikertelenül lezárult doktori fokozatszerzési eljárásban,
- h) nyilatkozatot arról, hogy a benyújtott disszertációt a szerzői jogoknak és a tudományos kutatómunka általános erkölcsi követelményeinek megfelelően ő maga készítette, azt egészében eddig még sehol nem publikálta, illetve felsőoktatási intézményben semmilyen jogcímen még nem nyújtotta be,
- i) az eljárási díj befizetéséről szóló igazolást.

22. §

A doktori fokozatszerzési eljárás folyamata

(1) A doktori fokozatszerzési eljárást addig nem szabad megkezdeni, amíg a jelentkező valamennyi, e szabályzat 18. § (5) bekezdésében és a 19. §-ban rögzített követelmények igazolásához szükséges okiratát be nem nyújtotta.

(2) A Doktori és Habilitációs Tanács a doktori értekezés benyújtását követő legközelebbi ülésén a Doktori és Habilitációs Tanács elnökének előterjesztése alapján a doktori fokozatszerzési eljárás lefolytatására Doktori Vizsgabizottságot állít fel, melynek létrehozásával a doktori fokozatszerzési eljárás kezdetét veszi. A továbbiakban mindhárom doktori cselekmény e Bizottság előtt folyik.

(3) A hétagú Doktori Vizsgabizottság az elnökből, egy belső és egy külső szakbírálóból és négy bíráló tagból áll. A külső szakbírálóknak a DRHE-val munkaviszonyban nem álló, az adott szakterületen tudományos fokozattal rendelkező személynek kell lennie. A négy bíráló tagból kettőnek a DRHE-val munkaviszonyban nem álló, s a doktorjelölt oktatásában részt nem vett külső szakembernek kell lennie. Amennyiben ehhez a Doktori és Habilitációs Tanács külső tagjain túl további külső szakemberek bevonása szükséges, akkor azok személyéről a Doktori és Habilitációs Tanács elnökének javaslata alapján a Doktori és Habilitációs Tanács dönt. A Doktori Vizsgabizottság elnöki feladatait a DRHE szakmailag illetékes egyetemi tanára vagy professzor emeritusa látja el. A doktorjelölt témavezetője nem lehet a Doktori Vizsgabizottság tagja.

(4) A doktori fokozatszerzési eljárás díjköteles. Ha azonban a doktorandusz már a képzési idő alatt sikeresen jelentkezett a fokozatszerzési eljárásra, az eljárás képzési időre eső szakasza e szabályzat 18. § (3) bekezdése értelmében számára ingyenes. A díj megállapításáról a Doktori és Habilitációs Tanács rendelkezik, annak összegét e szabályzat 2. számú melléklete tartalmazza.

(5) A Doktori és Habilitációs Tanácsnak a doktori fokozatszerzési eljárás során hozott határozatai kizárólag jogszabálysértés, illetőleg a Doktori Szabályzat megsértése miatt fellebbezhetők meg. A fellebbezésekről a DRHE rektora dönt, meghatározva a további tennivalókat.

(6) A doktori fokozatszerzési eljárásban nem vehet részt az a személy, aki a pályázóval függelmi, hozzátartozói viszonyban van, vagy akitől az ügy tárgyilagossága elbírálása a Doktori és Habilitációs Tanács megítélése szerint bármely egyéb okból nem várható el.

23. §

A doktori értekezés és annak elbírálása

(1) Doktori értekezésnek csak olyan önálló munkával készített teológiai dolgozat nyújtható be és fogadható el, amely a jelentkező alapos tárgyi ismeretéről, kutatásairól, a tudományos kutatás munkamódszereinek alkalmazásában való jártasságáról tanúskodik, és a teológiát a fokozat követelményeihez mérten új tudományos eredményekkel gazdagítja.

(2) A doktori értekezést a doktori fokozatszerzési eljárásra való jelentkezéssel egy időben, a DRHE Rektori Hivatalában, húsz nyomtatott, bekötött példányban, valamint CD lemezen egy példányban kell benyújtani. Az értekezés nyelve általában magyar, a Doktori és Habilitációs Tanács előzetes hozzájárulásával azonban az értekezés idegen nyelven is benyújtható. A doktori értekezés terjedelme a mellékletekkel együtt a 150-200 oldal (1 oldal 2400 normál n) nem haladhatja meg.

(3) A doktori értekezésnek tartalmaznia kell

- a) a jelentkező nevét,
- b) a doktori értekezés címét, tudományágát,
- c) a doktori fokozatszerzési eljárást lefolytató DRHE nevét,
- d) a benyújtás évét,
- e) a doktori téma vezetője nevét,
- f) ha van, a doktori társ-témavezető vagy a külső konzulens nevét,
- g) egy magyar és egy angol nyelven írt rövid összefoglalót.

(4) A doktori értekezéssel együtt tézisfüzetet kell készíteni. A tézisfüzet a tudományos nyilvánosság számára készült, összefoglaló jellegű mű. A tézisfüzetnek tartalmaznia kell

- a) az értekezés címlapján feltüntetett adatokat,
- b) a doktorjelölt témával kapcsolatos publikációinak jegyzékét,
- c) a doktorjelölt nyilvános disputára kitűzött, főtárgya köréhez tartozó, védelmezni kívánt vitatételeit, magyar és angol nyelven,
- d) a doktori értekezés tárgyát, módszerét és új eredményeit bemutató magyar és angol (esetleg más, az adott szakterület sajátosságainak megfelelő) nyelven megírt rövid összefoglalását (egyenként 3–6 oldal).

A tézisfüzetet 20 nyomtatott példányban és CD lemezen 1 példányban kell a DRHE Rektori Hivatalában benyújtani az értekezéssel egy időben.

(5) A kijelölt Doktori Vizsgabizottság szakbíráló tagjai a kitűzött időre, de legkésőbb az értekezés benyújtásától számított, az egyetem szabályzatában meghatározott szorgalmi időszakra eső két hónapon belül elkészítik a doktori értekezés szöveges bírálatát, és nyilatkoznak arról, hogy javasolják-e annak nyilvános védeésre való kitűzését.

(6) A szakbírálók bírálatának megismerése után a Doktori Vizsgabizottság zárt ülésen dönt a doktori értekezés elfogadásáról. Az ülésen a Bizottság legalább négy tagjának jelen kell lennie, a hiányzó tagok pedig írásban nyújtják be értékelésüket, illetve a javasolt osztályzatot; ezeket a dolgozat értékelésekor a Bizottság köteles figyelembe venni.

(7) Ha a doktori értekezést a Doktori Vizsgabizottság két vagy több tagja elutasította, a Doktori Vizsgabizottság minden további mérlegelést mellőzve szintén elutasítja azt.

(8) Ha a doktori értekezést a bizottsági tagok egyike elutasította, a Doktori Vizsgabizottság az ülésen az értekezés elfogadásának a kérdésében nem dönt, hanem erről a tényről értesíti a Doktori és Habilitációs Tanácsot. A Doktori és Habilitációs Tanács a következő ülésén az elutasító bizottsági tag mellé – a Doktori Vizsgabizottság tagjainak a felkérésére vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően – újabb bizottsági tagot kér fel az értekezés elbírálására. Ha a doktori értekezést az újabb bizottsági tag is elutasította, a Doktori Vizsgabizottság minden további mérlegelést mellőzve szintén elutasítja azt. Amennyiben az újabb bizottsági tag az értekezést elfogadta, az értékeléskor mindhárom felkért szakbíráló osztályzatát figyelembe kell venni, de a dolgozatot elutasító bizottsági tag a továbbiakban nem tagja a Doktori Vizsgabizottságnak.

(9) Ha a doktori értekezést a Doktori Vizsgabizottság elfogadta, a Doktori Vizsgabizottság megállapítja a doktori értekezés érdemjegyét. A doktori értekezés érdemjegyét a két szakbíráló által adott osztályzatok háromszorosának és a többi bizottsági tag által adott osztályzatok egyes szorzatának a súlyozott, százapontokra kerekített átlaga adja:

1.	Belső szakbíró által adott érdemjegy:	x 3 =	
2a.	Külső szakbíró által adott érdemjegy:	x 3 =	
2b.	<i>Harmadik szakbíró bevonása esetén: Harmadik szakbíró által adott érdemjegy:</i>	x 3 =	
3.	A bíráló tagok és az elnök által adott öt érdemjegyek összege:	x 1 =	
4.	Az 1–3. sorokban szereplő számok összege:		
5a.	A doktori értekezés számbeli értékelése: a 4. sorban szereplő összeg osztva 11-gyel:		
5b.	<i>Harmadik szakbíró bevonása esetén: a 4. sorban szereplő összeg osztva 14-gyel:</i>		

(10) A Doktori Vizsgabizottság elnöke a jelentkezőt az elfogadó határozatról nyolc napon belül írásban értesíti, és közli vele, hogy őt a Doktori Vizsgabizottság doktori szigorlatra bocsátja. Egyidejűleg kijelöli a Bizottságnak azt a két, nem szakbíró tagját, akik a nyilvános dispután feltehetik a dolgozattal és a tézisekkel kapcsolatos kérdéseiket. A két kérdező bizottsági tag nem lehet ugyanannak a tanszéknek az oktatója.

(11) Ha a Doktori Vizsgabizottság a doktori értekezést nem fogadta el, a jelentkező csak két év múlva jelentkezhet új értekezéssel. Ha a Doktori Vizsgabizottság ezt az értekezést sem fogadja el, a jelentkező ugyanazzal a témával a DRHE-n többé nem jelentkezhet teológiai doktori fokozat megszerzésére. Az elutasító határozatot közölni kell a magyarországi protestáns egyetemi rangú felsőoktatási intézményekkel.

(12) Az elfogadott és a nyilvános dispután sikeresen megvédett doktori értekezések egy eredeti példányát el kell helyezni a Rektori Hivatal irattárában, egy példányát katalogizálva a DRHE Szakkönyvtárban, valamint egy-egy példányban a magyar nyelvű református teológiák könyvtáraiban. A doktori értekezés mindenki számára nyilvános, de nem kölcsönözhető.

(13) Az elutasított vagy a dispután sikertelenül védelmezett értekezések egy eredeti példányát a Rektori Hivatal irattárában kell elhelyezni. Az elutasított doktori értekezés nem kölcsönözhető, nem másolható, de azt bárki megtekintheti.

(14) A doktori értekezés archiválásakor a (3) bekezdésben rögzített adatokon túl a doktori értekezéshez csatolni kell a Doktori Vizsgabizottság tagjainak a névsorát.

(15) A doktori értekezés elfogadásáról jegyzőkönyvet kell felvenni, amely a doktori fokozatszerzésre irányuló eljárás anyagához csatolandó. A jegyzőkönyv mintáját e szabályzat 3. számú melléklete tartalmazza.

24. § A doktori szigorlat

(1) A doktori szigorlat a hittudományok tudományterületen szerzett ismeretek összefoglaló, áttekintő jellegű számonkérési formája. A doktori szigorlaton a doktorjelölttől meg kell kívánni, hogy saját kutatási szakterületén túl

- a) a választott főszakcsoport többi szakának szakterületét ismerje,
- b) a két mellékszacsoport szakterületén beható ismeretekkel rendelkezék.

(2) Annak a doktorjelöltnek, aki nem teológiai egyetemi oklevéllel rendelkezik, a 13. § (17) bekezdésének értelmében az egyik biblikus tanszéken az egyik bibliai nyelvben való jártasságot is felmérő exegetikai vizsgát kell tennie.

(3) A doktori szigorlatot a Doktori Vizsgabizottság előtt kell letenni. A doktori szigorlat nem nyilvános, ám azon a Doktori és Habilitációs Tanács valamennyi tagja részt vehet. A doktori szigorlatról a Doktori Vizsgabizottságnak legfeljebb egy tagja hiányozhat.

(4) A doktori szigorlat szabályszerű levezetéséért és nyugodt légköréért a Doktori Vizsgabizottság elnöke felel.

(5) A doktori szigorlaton a doktorjelöltnek szóbeli vizsgát kell tennie a kutatási témájának megfelelő szakterület, illetve a két mellékszacsoport egy-egy szaktárgyából. A szigorlat anyagát a vizsga előtt három hónappal ki kell jelölni.

(6) A doktori szigorlat két részre oszlik. Első felében a főszakcsoport szaktárgyaival foglalkoznak 55, legfeljebb 60 percig. Második felében a két mellékszacsoport egy-egy – a doktorjelölt által már korábban kiválasztott – szaktárgyából tesznek fel kérdéseket, hogy megállapítsák a doktorjelölt felkészültségét a teológia egész területén. A szigorlat két része között 15 perces szünetet kell tartani. A szigorlat második fele 50, legfeljebb 60 percig tarthat, mellékszacsoportként 25, legfeljebb 30 percig. A szigorlaton a Doktori Vizsgabizottság valamennyi tagja tehet fel kérdéseket.

(7) A doktori szigorlat egyes részeit, valamint a szigorlat egészét az elnök zárja be.

(8) Amikor a doktori szigorlat befejeződött és a doktorjelölt eltávozott, a Doktori Vizsgabizottság zárt ülésen az elnök felhívására, tárgyalás nélkül, az előre elkészített szavazócédulák segítségével titkosan, 1–5 közötti pontozással dönt a szigorlat értékeléséről. A doktorjelöltnek a főszakterületén, illetve a két mellékszacsoportjában letett vizsgáit külön, összesen tehát három jeggyel kell értékelni. Az üres vagy érvénytelen szavazócédula elégtelen ("1") szavazatnak számít. Az adott vizsga érdemjegyét a bizottsági tagok által leadott szavazatok századpontosra kerekített átlaga adja. A Doktori Vizsgabizottság a doktori szigorlatot akkor fogadta el, ha a három vizsga mindegyikének az érdemjegye legalább 2,00.

(9) A doktori szigorlat eredményét a doktorjelölt számára a döntés meghozatala után azonnal, a helyszínen szóban közölni kell. A döntés ellen fellebbezésnek helye nincs.

(10) Ha a Doktori Vizsgabizottság a doktori szigorlatot elfogadta, a doktorjelölt folytathatja a doktori fokozatszerzési eljárást a nyilvános disputával.

(11) A sikertelen doktori szigorlatot a doktorjelölt doktorjelöltségének ideje alatt még egyszer megismételheti. Amennyiben a doktorjelölt a főtárgyból vagy bármely két tárgyból nem teljesítette szigorlatát, az egész doktori szigorlatot meg kell ismételnie. Amennyiben a szigorlatot csak egy melléktárgyból nem teljesítette, csupán a nem teljesített melléktárgyból kell javítóvizsgát tennie. A szigorlat értékelésébe az elégtelen és a javító szigorlati vizsgán szerzett, elégtelennél jobb érdemjegyet egyaránt bele kell számítani.

(12) Ha a doktori szigorlatot a doktorjelölt bármely szaktárgyából a javító szigorlatán sem tudja teljesíteni, a doktorjelölt a DRHE-en többé nem jelentkezhet doktori fokozatszerzési eljárásra. Az elutasító határozatot közölni kell valamennyi magyar egyetemi rangú, hitéleti képzést folytató felsőoktatási intézménnyel.

(13) A doktori szigorlatról jegyzőkönyvet kell felvenni, amely a doktori fokozatszerzésre irányuló eljárás anyagához csatolandó. A jegyzőkönyv mintáját e szabályzat 4. számú melléklete tartalmazza.

25. §

A doktori értekezés nyilvános megvédése és a doktori fokozat minősítése

(1) Elfogadott doktori értekezését a sikeres doktori szigorlatot tett doktorjelöltnek nyilvános vitában, a doktori dispután kell megvédenie.

(2) A tézisfűzetben közzölt, védelmezni vagy bizonyítani kívánt vitatételeket a Doktori Vizsgabizottság elnöke a DRHE központi hirdetőjén a nyilvános disputa előtt legkésőbb 15 nappal közzéteszi, a doktori értekezést és a tézisfűzetet pedig elektronikus formában, a DRHE Doktori Iskolájának honlapján keresztül mindenki számára hozzáférhetővé teszi. A doktori értekezés és tézisfűzet elektronikus formában történő elkészítéséről a doktorjelöltnek kell gondoskodnia.

(3) A disputára a Doktori és Habilitációs Tanács elnökének a nyilvános disputa előtt legkésőbb 15 nappal írásban meg kell hívnia a magyarországi protestáns teológiáknak az adott szakterületet művelő tanszékeinek tudományos fokozattal rendelkező oktatóit, illetve az adott szakterület egyéb jeles hazai képviselőit. A meghívóhoz mellékelni kell a doktorjelölt tézisfűzetét.

(4) A doktori disputa időpontját a Doktori Tanáccsal és a doktorjelölttel egyeztetve a Doktori Vizsgabizottság elnöke hirdeti meg. Ezt legkésőbb 15 nappal a doktori disputa előtt közli valamennyi érintettel és a DRHE központi hirdetőjén az egyetemi nyilvánossággal. A disputát a sikeresen letett doktori szigorlattól számított egy hónapon belül meg kell tartani.

(5) A nyilvános disputa a Doktori Vizsgabizottság előtt történik. A dispután a Doktori Vizsgabizottságnak legfeljebb egy tagja hiányozhat. A disputa méltó megrendezéséről a DRHE Rektori Hivatala köteles gondoskodni.

(6) A szakbírálók bírálatát a disputa előtt legalább két héttel el kell juttatni a doktorjelölthöz, aki azokra a védés előtt írásban, a védés során pedig a nyilvános vitán szóban válaszol. A doktorjelöltnek a szakbírálókat adott írásbeli válaszait a szakbírálók legkésőbb a nyilvános disputa előtti utolsó munkanapon meg kell, hogy kapják.

(7) A vita kezdetén a témavezető legfeljebb 3 percben bemutatja a doktorjelöltet a hallgatóságnak. Ezt követően a doktorjelölt 15 percben bemutatja dolgozatát, s annak tudományos eredményeit ismerteti a disputa résztvevőivel. Ezt követően először a belső szakbíráló nyilvánít véleményt az értekezésről, illetve kérdez a doktori értekezés és a kitűzött vitatételek kapcsán. A rendelkezésére álló idő 30–35 perc. Ezután a külső szakbíráló nyilvánít véleményt az értekezésről, illetve kérdez a doktori értekezés és a vitatételek kapcsán. A rendelkezésre álló idő 30–35 perc. Ezután a Doktori Vizsgabizottság által kijelölt két kérdező bizottsági tag teszi fel kérdéseit a dolgozat és a kitűzött vitatételek kapcsán. A kérdések feltételére és megválaszolására kétszer 10–15 perc áll rendelkezésre.

(8) A dispután kérdéseket tehetnek fel a magyarországi protestáns egyetemi rangú felsőoktatási intézmények Ph.D. fokozattal rendelkező doktorai is, ha azt előre jelezték az elnöknek. A kérdéseikhez és az azok megválaszolásához szükséges időt, de legfeljebb 15 percet a disputa legvégén kell a rendelkezésükre bocsátani.

(9) A vita időtartama legalább 90 perc, legfeljebb 120 perc. A disputa egyes részeit, valamint annak egészét az elnök zárja be.

(10) A doktori disputa befejeztével a Doktori Vizsgabizottság zárt ülésen a Doktori Vizsgabizottság elnökének felhívására, tanácskozás nélkül, az előre elkészített szavazócedulák segítségével titkosan, 1–5 közötti érdemjeggyel dönt a disputa értékeléséről. A szavazásról a Doktori Vizsgabizottságnak legfeljebb egy tagja hiányozhat. Az üres vagy érvénytelen szavazócedula elégtelen ("1") érdemjegynek számít. A doktori disputa érdemjegyét a Doktori Vizsgabizottság tagjai által leadott szavazatok századpontokra kerekített átlaga adja. A Doktori Vizsgabizottság a doktori disputát akkor fogadta el, ha

az érdemjegyek számtani átlaga legalább 2,00. A döntés ellen fellebbezésnek helye nincs.

(11) Ezt követően a Doktori Vizsgabizottság megállapítja a doktori tudományos fokozat minősítését "rite" (megfelelt), "cum laude" (dicséretes), "magna cum laude" (jeles), és "summa cum laude" (kitűnő) értékeléssel. Ez az alábbiak szerint történik:

A doktori értekezésre adott érdemjegy szorozva hárommal, plusz a doktori szigorlat három vizsgájának érdemjegyei, plusz a doktori disputa érdemjegye szorozva kettővel, és az így kapott szám osztva nyolccal. Az egyéni felkészüléssel doktorálók esetében a mellékszakok számát értelemszerűen növelni kell, s a számítás is ennek megfelelően kell elvégezni. Táblázatba foglalva az értékelés képlete a következő:

1.	A doktori értekezésre adott érdemjegy:		x 3 =	
2.	Főszak szigorlati érdemjegye:		x 1 =	
3.	Mellékszak I. szigorlati érdemjegye:		x 1 =	
4.	Mellékszak II. szigorlati érdemjegye:		x 1 =	
5.	Doktori disputa érdemjegye:		x 2 =	
6.	Az 1–5. sorok összege			
7.	A doktori fokozatszerzési eljárás számbeli értékelése: A 6. sorban szereplő összeg osztva nyolccal:			

A doktori fokozatszerzési eljárás minősítését az így kapott súlyozott átlag alapján kell megállapítani a következők szerint:

<i>rite</i> :	2,0–3,60 között
<i>cum laude</i> :	3,61 –4,30 között
<i>magna cum laude</i> :	4,31–4,50 között
<i>summa cum laude</i> :	4,51–5,00 között

(12) A doktori disputa eredményét és a doktori fokozat minősítését a Doktori Vizsgabizottság elnöke a tanácskozást követően szóban kihirdeti. A sikeres disputát tett doktorjelölt az egyetem – Ph.D. fokozattal rendelkező – doktorává avatható.

(13) Az egyetem, a doktorjelölt kérelmére, a doktoravatás előtt igazolást ad ki a doktori szigorlat és védés eredményéről, jelezve abban, hogy az igazolás nem jelenti a doktori fokozat odaítélését.

(14) Ha az értekezés nyilvános megvédése nem sikerült, a doktorjelölt doktori fokozatszerzési eljárása eredménytelennek bizonyult. Új eljárás leghamarabb a sikertelen védéstől számított két év elteltével, ugyanazon doktori témában legfeljebb egy alkalommal kezdeményezhető. Amennyiben a doktori fokozatszerzési eljárás ekkor is sikertelennek minősül, a jelentkező a DRHE-en többé nem jelentkezhet teológiai doktori fokozat megszerzésére. Az elutasító határozatot közölni kell a magyar protestáns egyetemi rangú felsőoktatási intézményekkel.

(15) A doktori disputáról és a doktori fokozat minősítéséről jegyzőkönyvet kell készíteni, amely a doktori fokozatszerzésre irányuló eljárás anyagához csatolandó. A jegyzőkönyv mintáját e szabályzat 5. számú melléklete tartalmazza.

(16) A doktori fokozatszerzési eljárás minden esetben a Doktori és Habilitációs Tanács határozatával zárul.

(17) A sikeres doktori fokozatszerzési eljárást követően a doktori fokozat odaítélését a Doktori Vizsgabizottság elnökének előterjesztése alapján a Doktori és Habilitációs Tanács a doktorjelölti törzslapon is rögzített határozatban mondja ki. E döntést követően a doktorjelölt a DRHE doktorává avatható.

26. § A doktoravatás és a doktori oklevél

(1) A DRHE a tudományos doktori fokozat megszerzésének követelményeit sikerrel teljesítő doktorjelölteket a Doktori és Habilitációs Tanács ilyen irányú előterjesztése alapján rendkívüli nyilvános egyetemi közgyűlés keretében az egyetem doktorává (Ph.D.) avatja. A doktoravatást a doktori értekezés sikeres megvédésétől számított hat hónapon belül meg kell tartani. A közgyűlés szabályszerű összehívásáról és lebonyolításáról a rektor és a Doktori és Habilitációs Tanács elnöke útmutatásainak figyelembevételével a Rectori Hivatal gondoskodik.

(2) A DRHE a köztársasági elnök előzetes hozzájárulásával *Promotio sub auspiciis praesidentis Rei Publicae* kitüntetéssel avatja doktorrá azt, aki középiskolai, egyetemi és doktori tanulmányait egyaránt kiváló eredménnyel végezte. Az adományozás részletes feltételeit az oktatási miniszter állapítja meg.

(3) A doktoravatáson az avatandónak meg kell jelennie. Az avatás során mind a magyar, mind pedig a külföldi állampolgárok a DRHE hagyományai szerint ünnepélyes fogadalmat tesznek. A fogadalmotétel szövegének és az avatandó doktor válaszának latin nyelven kell elhangzania.

(4) Az egyetemi közgyűlésen, a doktoravató ülés megnyitása után kerül sor a doktori fokozatszerzési eljárás lefolytatásáról szóló jelentésre, a doktorjelölt(ek) laudációjára, a doktori fogadalmotételre, az oklevél átadására, a doktorra fogadásra, az új doktor(ok) rövid beszédére, esetleges köszöntésekre, majd a rendkívüli nyilvános ülés bezárására.

(5) A doktori oklevelet magyar és latin nyelven kell kiadni. Az oklevél kelte a doktoravatás helye, éve, hónapja és napja, pecsétje a DRHE viaszpecsétje vagy a DRHE szárazpecsétje. Az oklevelet a rektor és a Doktori és Habilitációs Tanács elnöke írja alá.

(6) Az oklevélnek tartalmaznia kell

- a) a DRHE-nek mint az oklevelet kibocsátó felsőoktatási intézménynek a nevét,
- b) az oklevél birtokosának nevét,
- c) születésének helyét és idejét,
- d) a doktori értekezés tudományterületét, tudományágát, címét,
- e) a doktori fokozat minősítését,
- f) a Doktorokat nyilvántartó anyakönyv sorszámát,
- g) a doktori szigorlat és a doktori disputa napját.

(7) Külföldi felhasználásra, kérelem alapján, megfelelő díjazás fejében idegen nyelvű oklevélmelléklet adható ki, amely az eredeti oklevél valamennyi adatának fordítását tartalmazza. Az oklevélmelléklet kiállításának díját e szabályzat 2. számú melléklete tartalmazza.

(8) A doktori oklevél mintáját e szabályzat 6. számú melléklete, a fogadalmotétel szövegét az 7. számú melléklete tartalmazza.

Egyéb rendelkezések

27. §

Intézményi együttműködések, nemzetközi szerződések, részképzés

- (1) A DRHE Doktori és Habilitációs Tanácsa a képzés hatékonyságának növelése érdekében hazai és külföldi egyetemek megfelelő karaival, intézményeivel együttműködési megállapodást köthet. E megállapodás részletezi a két intézmény közösen végzett konkrét tevékenységét. Ennek keretében megállapodhatnak közös fokozat (joint degree) kiadásának lehetőségéről is.
- (2) Az egyetemek közötti együttműködési megállapodások is tartalmazhatnak olyan munkaprogramot, amely a közös doktori képzést vagy együttes témavezetést segíti elő. Amennyiben ilyen jellegű megállapodás nincs a két intézmény között, maguk a témavezetők is szorgalmazhatják a nemzetközi együttműködést az adott törvényi keretek között.
- (3) A DRHE Doktori és Habilitációs Tanácsa szorgalmazza a disszertációk idegen nyelven történő írását, valamint az idegen nyelvű doktori cselekmények megszervezését. Ha egy hallgató idegen nyelven készítette el disszertációját, azt nem szükséges magyar nyelven is benyújtania.
- (4) A doktoranduszok külföldi vagy belföldi intézményekben doktori részképzésben vehetnek részt. Ennek beszámíthatóságáról és beszámításáról a Doktori Iskola Tanácsa dönt.
- (5) Ha egy ösztöndíjas hallgató külföldi részképzésben vesz részt, az ösztöndíja legfeljebb hat hónap külföldi tartózkodás idejére folyósítható, a hat és tizenkét hónap közötti időre a Doktori Iskola Tanácsa döntése alapján folyósítható, tizenkét hónapnál hosszabb kint-tartózkodás esetén az ösztöndíj nem folyósítható.

28. §

Honosítás

- (1) A Doktori és Habilitációs Tanács doktori fokozatként honosíthatja a külföldi hittudományi egyetemen vagy teológiai fakultáson szerzett, teológiai Ph.D. vagy azzal egyenértékű doktori oklevelet akkor, ha az adott tudományos fokozat megszerzésének követelményei megegyeznek vagy kiegészítő feltételek előírásával megfeleltethetők a doktori fokozat megszerzésének a DRHE doktori szabályzatában előírt követelményeivel.
- (2) A Doktori és Habilitációs Tanács az (1) bekezdésben meghatározott feltétel megléte esetében is csak akkor honosíthatja a külföldi doktori oklevelet, ha azt olyan külföldi intézmény adta ki, amely a tudományos fokozat odaítélésére az adott állam törvényei alapján jogosult. A honosítással kapcsolatos minden egyéb ügyben a 2001. évi C. törvény szerint kell eljárni.
- (3) A doktori oklevél honosítását írásban a Doktori és Habilitációs Tanácstól lehet kérni. A honosítást a Doktori Iskola Tanácsának állásfoglalását kikérve, a Lisszaboni Egyezmény szellemében egyénileg kell elbírálni a jelen doktori szabályzat értelemszerű alkalmazásával.
- (4) A honosítás díjköteles. A honosítási díj mértékét a Doktori és Habilitációs Tanács szabja meg, annak összegét e szabályzat 2. számú melléklete tartalmazza. A honosítási díjat a Doktori és Habilitációs Tanács méltányosságából, eseti elbírálás során, mérsékelheti, illetve elengedheti.

- (5) A honosítást a Doktori és Habilitációs Tanács elnöke a Magyarországi Református Egyház Zsinata Elnökségének, valamint a Magyar Akkreditációs Bizottságnak bejelenti.
- (6) A honosított oklevél jogi hatálya megegyezik a DRHE-n lefolytatott doktori fokozatszerzési eljárás alapján kiadott oklevelek jogi hatályával.
- (7) A honosítás igazolására a DRHE honosító doktori (Ph.D.) oklevelet állít ki. Az oklevél kelte a Doktori és Habilitációs Tanács honosításról szóló határozatának helye, éve, hónapja és napja, pecsétje a DRHE szárazpecsétje. Az oklevelet a rektor és a Doktori és Habilitációs Tanács elnöke írja alá.
- (8) A honosító doktori oklevélnek tartalmaznia kell
- a) a DRHE-nek mint az oklevelet kibocsátó felsőoktatási intézménynek a nevét,
  - b) az oklevél birtokosának nevét,
  - c) születésének helyét és idejét,
  - d) egyetemi végzettségét és az egyetemi oklevélét kiállító felsőoktatási intézmény nevét,
  - e) a honosított doktori oklevelet kiállító egyetem nevét,
  - f) a honosított doktori oklevél kiállításának időpontját,
  - g) a Doktori és Habilitációs Tanács honosításról szóló határozatának keltét,
  - h) a honosított doktori oklevél tudományterületeként a „hittudományok” megnevezést,
  - i) a „doktor (Ph.D.)” cím viselésére való feljogosítást,
  - j) a honosító doktori oklevél sorszámát,
  - k) a DRHE doktorait nyilvántartó anyakönyv sorszámát.
- (9) A honosító doktori (Ph.D.) oklevél mintáját e szabályzat 8. számú melléklete tartalmazza.

29. §

Tiszteletbeli doktori cím adományozása

- (1) A DRHE Doktori és Habilitációs Tanácsához a DRHE Doktori és Habilitációs Tanácsának tagjai, a Szenátus, az Igazgatótanács vagy a Magyarországi Református Egyház Zsinatának három, doktori fokozattal rendelkező tagja írásban közös javaslatot terjeszthet be az arra érdemes személyek tiszteletbeli doktori címmel (*doctor honoris causa*) történő kitüntetésére. A tiszteletbeli doktori címet a Doktori és Habilitációs Tanács ítéli oda.
- (2) Ezt a címet csak olyan személyeknek lehet adományozni, akik
- a) a teológiai tudományok művelésében kimagasló eredményeket értek el mind hazai, mind pedig egyetemes és ökumenikus vonatkozásban,
  - b) vagy tekintélyesen hozzájárultak a DRHE tudományos színvonalának, oktató-nevelő munkájának széles körű elismertetéséhez,
  - c) vagy emberi helytállásukkal, keresztyén életútjukkal és életművükkel a DRHE számára példaértékűek.
- (3) A tiszteletbeli doktori cím adományozásáról a DRHE Doktori és Habilitációs Tanácsa előterjesztése alapján a Szenátus dönt titkos szavazással. A Doktori és Habilitációs Tanács ülésén a tagok legalább kétharmadának jelen kell lennie. Az üres vagy érvénytelen szavazócédula "nem" szavazatnak számít. A cím odaítéléséhez a jelenlévők minősített többségi (kétharmados) "igen" szavazata szükséges.
- (4) A tiszteletbeli doktori cím adományozásának ünnepélyes formáját a doktoravatásra vonatkozó előírások és körültekintő intézkedések szerint kell megválasztani, megszervezni. Az adminisztráció, bekebelezés és visszavonás dolgában az e szabályzat vonatkozó §-ait kell értelemszerűen alkalmazni. Az új díszdoktorokat be kell jegyezni az egyetem díszdoktorainak anyakönyvébe.
- (5) Aki tiszteletbeli doktori címet kap, semmiféle költséggel nem terhelhető.

(6) A tiszteletbeli doktori oklevél mintáját és a tiszteletbeli doktori fogadalom szövegét e szabályzat 9. és 10. számú mellékletei tartalmazzák.

30. § Vegyes rendelkezések

(1) A doktori képzésbe felvételt nyert és abban részt vevő doktorandusz hallgatóktól a Doktori és Habilitációs Tanács felügyelete mellett a DRHE Rektori Hivatala egyetemi doktorandusz nyilvántartást vezet. A nyilvántartásnak tartalmaznia kell minden olyan okiratot, illetve adatot, amely a doktorandusznak a doktori képzésre való felvételével, illetve a képzésben való részvételével kapcsolatos.

(2) A sikeres és sikertelen doktori fokozatszerzési eljárásokról a DRHE Rektori Hivatala nyilvántartást vezet. A dokumentumok, jegyzőkönyvek elkészítéséért a Doktori és Habilitációs Tanács titkára, szabályszerű nyilvántartásáért pedig a Rektori Hivatal a felelős.

(3) A teológiai doktorokat nyilvántartás céljából be kell jegyezni a DRHE Doktorokat nyilvántartó anyakönyvébe. Az anyakönyv tartalmazza a doktori fokozatszerzési eljárással kapcsolatos határozatok jegyzőkönyvi számaikat, a doktor személyi adatait, értekezése címét, a szaktudományát, a minősítését, a doktori szigorlat, a disputa és a doktoravatás napját. Az anyakönyv nyilvános, abba mindenki beletekinthet. Az anyakönyv adatait a Rektori Hivatal a Doktori Iskola honlapján Interneten is kötelező hozzáférhetővé tenni.

(4) Aki teológiai doktori fokozatot szerzett, vagy akinek a külföldön szerzett doktori oklevelét a Doktori és Habilitációs Tanács honosította, családi neve mellett, címként a "doktor (Ph.D.)" vagy a "Dr." rövidítést használhatja.

(5) Új teológiai doktorok avatását az egyetem rektora bejelenti a MAB-nak, a Magyarországi Református Egyház Zsinata Elnökségének, illetve kéri a Magyarországi Református Egyház Doktorok Kollégiumát, hogy az új doktort tagjai sorába kebelezze be.

(6) A teológiai doktori oklevelet és címet a Doktori és Habilitációs Tanács a DRHE doktorától megvonhatja, ha utólag minden kétséget kizárólag bebizonyosodik, hogy az a doktori értekezését nem maga készítette, értekezésének érdemi, újként beállított tudományos eredményeit a forrás(ok) megjelölése nélkül más(ok)tól vette át, vagy bármely doktori cselekmény sikeres teljesítéséhez meg nem engedhető eszközöket alkalmazott. A visszavonást a Doktori és Habilitációs Tanács valamennyi tagjának 2/3-os támogató szavazata esetén határozatilag mondja ki, jegyzőkönyvben rögzíti, bevezeti a DRHE Doktorokat nyilvántartó anyakönyvébe, és a Magyarországi Református Egyház hivatalos lapjában közzéteseti.

(7) A doktori fokozat megszerzésével kapcsolatos eljárási díjakat és egyéb költségeket a Doktori és Habilitációs Tanács szabja meg, azok teljes mértékben a doktorjelöltet terhelik. Ezek összegét és részletezését e szabályzat 2. számú melléklete tartalmazza.

Záradék:

E Doktori Szabályzatot a Debreceni Református Hittudományi Egyetem Doktori és Habilitációs Tanácsa 2009. december 17-én 33/2009-06. számú határozatával elfogadta, majd az egyetem Szenátusa 2010. április 6-án 58/2009-10. számú határozatával jóváhagyta, és érvénybe léptette.

Dr. Fazakas Sándor
rektor

Dr. Gaál Botond
a Doktori és Habilitációs Tanács elnöke

Melléletek

1. számú melléklet: A DRHE doktori programja

A DEBRECENI REFORMÁTUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM

PhD (doktori) képzés és fokozatadás jogát biztosító

DOKTORI PROGRAMJA

A HITTUDOMÁNYOK

tudományterületen

A doktori program címe:

„A teológiai tudományművelés az egyetemes egyház kihívásai alapján”

Programvezető neve:

Gaál Botond

- tudományos fokozata:

Ph.D., Dr. habil.

- egyetemi beosztása:

tanszékvezető egyetemi tanár

A Magyar Akkreditációs Bizottság 1997. december 19-én tartott plenáris ülésén hozott 1997/7/IX/2. számú határozata értelmében, majd pedig a 2009/7/XIII/2/276. számú határozata szerint a Debreceni Református Hittudományi Egyetem Doktori és Habilitációs Tanácsa megkapta a jogot, hogy a hittudományok tudományterületen tudományos doktori fokozatot adjon az alábbi doktori programnak megfelelően.

A program tartalma, helye és szerepe a tudományág egészében

A DRHE „*A teológiai tudományművelés az egyetemes egyház kihívásai alapján*” című doktori programja tartalmi szempontból felöleli mindazokat a területeket, amelyek partikulárisan és univerzálisan hozzájárulnak a tudomány fejlődéséhez, az egyházi élet működésének elősegítéséhez és ezen keresztül népiünk kultúrájának emelkedéséhez.

A program nagy fontosságot tulajdonít az új évezred adta kontextusnak, amelyben a teológia és más tudományok korrelációját szándékszik tisztázni. Ebben az adott szituációban a teológiai tudománynak újra kell értelmeznie önmagát, történetét és jövőjét, valamint választ kell találnia a bibliai, szisztematikai, történeti és gyakorlati alapkérdésekre. Mindaz, amit az alábbiakban célul tűzünk ki, tartalmi szempontból ezt kutatja.

A DRHE doktori programja szervezett formában kíván lehetőséget biztosítani olyan magas szintű oktatási és tudományos tevékenység végzésére, amelynek keretében az egyetemi végzettséggel rendelkező teológusok, lelképásztorok doktori (Ph.D.) fokozatot szerezhetnek.

A DRHE arra törekszik, hogy leendő doktorai a teológiai tudományokban elmélyüljenek, önálló kutatásaikkal és eredményeikkel gazdagítsák a magyar reformátusság lelki-szellemi tőkét. A doktori program elvégzésével megvalósulhat a sokoldalú és többkimenetelű képzés. A doktori program során mód nyílik arra, hogy a Magyarországi Református Egyházban és azon belül különösen is a Tiszántúli Egyházkerületben folyamatos legyen a tudományos utánpótlás biztosítása.

A DRHE küldetésében a korábbi időkben is jelentős szerepet játszott a *ius promovendi*, amely korszakról-korszakra hozzásegítette az egyetemet ahhoz, hogy bekapcsolódjon a hazai és a nemzetközi teológiai tudományos élet vérkeringésébe. A tudományművelés debreceni bölcsője is a Református Kollégiumhoz kapcsolódik, ahol a teológiai képzéssel együtt minden időben törekedtek a humán és a reáلتudományok területén is az európai színvonalra.

A doktori program célul tűzi ki, hogy a doktoranduszok az új adatok, tények feltárásával és a teológiai kérdések új összefüggéseinek felmutatásával:

1. megőrizték és továbbfejlesztik a református teológia bibliai-hitvallásos jellegét,
2. értelmezzék újra a bibliai kijelentés üzenetét az adott történelmi szituációban,
3. keressenek autentikus, elvileg és tudományosan megalapozott válaszokat a gyülekezeti élet aktuális kérdéseire és az új évezred egyházát érő új kihívásokra,
4. növeljék a teológiai műveltség hazai színvonalát,
5. hassanak ösztönzően a teológiai tudomány kritikai funkciójának egyházi betöltésére,
6. adjanak számot a fontosabb határterületekről érkező impulzusokról az interdiszciplinaritás jegyében és tegyék meg azok teológiai értékelését.

A fenti célok egyrészt jelzik azt, hogy a hittudomány művelése nem öncél, hanem eredményei felhasználhatók más tudományok területén és az egyház gyakorlati életében; másrészt rávilágítanak arra is, hogy a hittudomány egységes egész, ezért a programnak erősítenie kell az abban résztvevők komplex teológiai tudását.

A program oktatási koncepciója

Alapelvek

A DRHE doktori programjának célkitűzése kettős. Egyrészt arra hivatott, hogy a megszerzett teológiai ismeretekre építve elmélyítse a program résztvevőinek széleskörű és modern teológiai műveltségét. Ezért a képzés során a doktoranduszoknak jártasságot kell szereznük az általuk választott kutatási területen kívül a többi teológiai diszciplínában is. Másrészt a programnak a doktorandusz által választott szakterületen az általános teológiai ismereteken túlmutató speciális ismereteket is kell közvetítenie, amelyek a doktoranduszt alkalmassá teszik az adott szakterületen folytatott önálló kutatói és publikációs munkára. Ennek a specializálódás utáni igénynek a program felépítésében is meg kell jelennie.

E kettős célkitűzés érdekében teológiai tudomány-szakcsoportokat állítunk fel a doktori képzés hatékonyságának érdekében, az alábbiak szerint:

- 1) *Biblikus szakcsoport*
  - a) Ószövetség
  - b) Újszövetség
  - c) Bibliai Teológia és Vallástudomány
- 2) *Szisztematikai–történeti szakcsoport*
  - a) Dogmatika
  - b) Etika – szociáletika
  - c) Egyháztörténet
- 3) *Gyakorlati teológiai szakcsoport*
  - a) Gyakorlati Teológia
  - b) Missziológia és Felekezettudomány

A Doktori Iskola tagjai és oktatói feladatai

BIBLIKUS SZAKCSOPORT	
Előadók	Előadási témakörök
Győri István Hodossy-Takács Előd Kókai Nagy Viktor Kustár Zoltán Marjovszky Tibor Peres Imre	— Héber és arám nyelvészet és irodalom — Újszövetségi görög nyelvészet és irodalom — Az ószövetségi iratok exegézise — Az újszövetségi iratok exegézise — Bibliai kortörténet — Ószövetségi és újszövetségi bibliai teológia — Az ókori Kelet népeinek vallása és kultúrája — Bevezetés az intertestamentális kor irodalmába — Bibliai hermeneutika — A posztbiblikus zsidóság irodalma

SZISZTEMATIKAI — TÖRTÉNETI SZAKCSOPORT

Előadók	Előadási témakörök
Baráth Béla Levente Bölcskei Gusztáv Dienes Dénes Fazakas Sándor Gaál Botond Hörsik Richárd Molnár János	<ul style="list-style-type: none"> — Modern dogmatikai kutatások, irányzatok — A teremtett világ integritásának megőrzése — Gazdaságetika — A természettudományok és a teológia kapcsolata — Humanizmus és reformáció — A magyarországi előreformáció jelentősége és hatása — A magyar református kollégiumok — A kálvinizmus magyar öröksége — Debrecen szerepe a MRE történetében — A XVIII. századi magyar református egyháztörténet — A hazai református egyház a dualizmus korában — Egyházfegyelem és egyházjog — Az egyházi jogalkotás törvényszerűségei

GYAKORLATI TEOLÓGIAI SZAKCSOPORT

Előadók	Előadási témakörök
Bodó Sára Fekete Károly Gaál Sándor Gonda László Frank Sawyer Győri János	<ul style="list-style-type: none"> — A gyakorlati teológia és a humán tudományok viszonya — Prédikációértelmezés a XX. századi teológiában — A magyar református ígéhirdetés meghatározó alakjai — Liturgiátörténeti fordulópontok az istentisztelet teológiájában — A liturgikus megújulás XX. századi kísérletei a keresztyén felekezeteknél — Az iskolai és gyülekezeti katechézis problematikája — A keresztyén nevelés elmélete és gyakorlata — A rendszerszemléletű lelkigondozás — A lelkigondozás mentálhigiénés vonatkozásai — Gyülekezetépítési koncepciók — A misszió bibliai és történelmi paradigmái — A társadalmi misszió útkeresései — Az ökumenikus törekvések teológiai értékelése

Oktatási és vizsgarend

A doktori tudományos képzésben a tanulmányi idő tartama három év. A képzés féléves rendszerben folyik, a vizsgák kezdetét azonban nem szükséges a nappali tagozatos hallgatók vizsgaidőszakához kötni. A doktorandusznak beiratkozásakor tanulmányi és kutatási tervet kell készítenie, amelyet a doktori téma vezetője támogató javaslatával a Doktori Iskola Tanácsa hagy jóvá.

A doktori tudományos képzés szemeszterenkénti előadás-hallgatásból, konzultációkból, szemináriumok keretében végzett műhelymunkából áll, előírt vizsgakötelezettséggel, amely mellett a doktoranduszoknak megtervezett, irányított és segített kutatómunkát kell végeznie. Tekintettel arra, hogy a DRHE viszonylag kis létszámú felsőoktatási intézmény (évente átlagosan 30-40 diplomát adunk ki), a doktoranduszok tervezett létszáma – más magyar református lelkészképző intézetekben végzettk jelentkezésével is számolva – évfolyamonként 6-8 fő.

A doktorandusz előmenetelének értékelése a szokásos öt fokozatú minősítés szerint történik. Az értékelés történhet szóbeli feleletek és megadott témákban készített dolgozatok alapján. A doktorandusz tanulmányi előmeneteléről időről időre tájékoztatni kell a Doktori Iskola Tanácsát.

A fentieket a doktori programot levelező tagozaton végrehajtó doktoranduszok esetében is érvényesíteni kell.

A Doktori Iskola Tanács jóváhagyásával sor kerülhet más (külföldi) egyetem megfelelő tanszékével végzendő közös program megvalósítására.

Tanulmányi követelmények

A szervezett képzésben részt vevő doktorandusz a hat féléves képzés során legalább 180 kreditet köteles megszerezni. Egy kredit harminc munkaóra alatt elvégzett és számonkéréssel lezárt tanulmányi és kutatói munka „eszmei értéke”.

A szervezett képzés során a doktorandusz

- a) 138 kreditet köteles megszerezni a doktori program keretében meghirdetett előadásokon és szemináriumokon való részvétellel. A szakcsoportok minden félévben 6 előadást írnak ki, amelyek közül a doktoranduszok szabadon választhatnak. A doktorandusz a kutatási területének megfelelő teológiai szakcsoportban teljesíti az előírt tanegységek 2/3-át (90 kredit), 1/3-át (48 kredit) pedig a másik két szakcsoportban fele-fele arányban megosztva szerzi meg. Az első négy szemeszter során az összesen előírt 180 kreditből legalább 140 kreditet kell teljesítenie, így az utolsó év elsősorban önálló kutatómunkára és a disszertáció megírására fordítható.
- b) A doktorandusz a képzés folyamán köteles legalább három tudományos publikációt készíteni. A publikációk egyenként 7–7, összesen legfeljebb 21 kredittel értékelhetők.
- c) A fennmaradó 21 kreditet a következő, kötelezően választható lehetőségek közül kell megszereznie:
  - A doktorandusz kreditet gyűjthet a DRHE oktatói munkájába bekapcsolódva kutatási témájába vágó előadássorozaton vagy gyakorlaton tartott szakelőadásért vagy gyakorlatvezetésért. Egy 45 perces előadás 3, egy 45 perces gyakorlatvezetés 2 kredittel értékelhető.
  - Kredit szerezhető úgy is, ha a doktorandusz egy, a kutatási témájába vágó, a DRHE oktatási programjához közvetlenül nem kapcsolódó szakelőadást tart. Az előadás elhangozhat a Doktorok Kollégiuma szekcióiban, a Lelkésztovábbképző Tanfolyamok alkalmával, vagy bármely hazai és külföldi konferencián, illetve egyéb tudományos továbbképzőn. Egy 45-50 perces előadás 7 kredittel értékelhető.
  - A doktorandusz ugyancsak kreditet szerezhet a Debreceni Egyetem karainak bármelyikén, valamennyi magyar, vagy nyugat-európai protestáns teológiai fakultáson és felsőoktatási intézményben a kutatási témájában meghirdetett előadáson, szemináriumon illetve gyakorlaton való, számonkéréssel lezárt részvételért. Az így végzett munka kreditekkel történő értékeléséről, a kreditek beszámításáról a doktori téma vezetője előterjesztését figyelembe véve, *egyedi elbírálás alapján* a Doktori Iskola Tanácsa dönt.

A program kutatási koncepciója

A DRHE nyolc tanszéke átfogja a teológia tudományának valamennyi területét. Így a kutatás magas színvonalának érdekében a kutatási témák kijelölése, a kutatás irányítása és segítése nem tanszékcsoportonként, hanem tanszékenként történik.

Doktori témavezetők és a kutatási témák listája:

Doktori téma vezetője	Kutatási téma
Baráth Béla Levente	Egyháztörténet: – a Kárpát medencei protestáns egyház, társadalom és művelődés a 19–20. században, különös tekintettel a tiszántúli és tiszáninneni régiókra
Bodó Sára	Gyakorlati teológia: – pásztorálpszichológia – katechetika – a bátorító katechézis – veszteségek, gyász pásztorálpszichológiai megközelítése
Fazakas Sándor	Etika: – protestáns szociálétika – egyház és társadalom kapcsolatrendszere – a múltfeltárás teológiai szempontjai és szociálétikai aspektusai – kybernetika (egyházkormányzás) – bioetika, gazdaságetika
Fekete Károly	Gyakorlati teológia: – az istentisztelet múltja és jelenkori problémái – a keresztyén igehirdetés története – gyülekezetépítés – hymnológia – egyházművészet
Gaál Botond	Dogmatika: – dogma- és filozófiatörténet – teológiai irányok a XX. században – a reformáció teológiája – az egyházzól szóló reformátori tanítás – az egyház lényege, küldetése, pluriformitása és ökumenicitása – a keresztyén ökológia teológiai alapjai – a Szentlélek valósága a modern pneumatológiában – szimbolika – hit és természettudomány viszonya
Gaál Sándor	Misszió- és Felekezettudomány: – hazai és nemzetközi missziótörténet – missziológia – egyházi és vallási kisközösségek – ökumenika

Doktori téma vezetője	Kutatási téma
Gonda László	Misszió- és Felekezettudomány: – missziológia, ökumenika – XX. századi magyar és egyetemes missziótörténet – a kortárs, nem-nyugati keresztyénség missziói jelentősége – magyar–holland református egyházi kapcsolatok a XX. században – protestáns diaszpórák a Kárpát-medencében – a keresztyén misszió ekkleziológiai vonatkozásai
Hodossy-Takács Előd	Bibliai teológia és vallástörténet: – bibliai archeológia, kortörténet – bibliai és általános vallástörténet – ókori keleti kultúrák – ózraeli történetírás
Hörsik Richárd	Egyháztörténet: – egyetemes egyháztörténet – a reformáció története Közép-Európában – általános és protestáns művelődéstörténet – protestáns iskola és neveléstörténet – Kálvin-kutatás – a kálvinizmus magyar öröksége – Az európai integráció kérdései
Kustár Zoltán	Ószövetség: – bibliai héber és arám nyelvészet – ószövetségi és intertestamentális irodalom – ószövetségi írásmagyarázat – ószövetségi hermeneutika – ószövetségi szövegagyományozás – prófétizmus – Izrael és az ókori Kelet kapcsolata
Marjovszky Tibor	Bibliai teológia és vallástörténet: – vallás- és kortörténet – bibliai archeológia és földrajz – Izrael és az ókori Kelet vallástörténeti kérdései – ó- és újszövetségi bibliai teológia – a posztbiblikus zsidóság irodalma
Molnár János	Egyháztörténet: – egyetemes egyháztörténet – magyar egyháztörténet – egyház és állam viszonya a kommunizmusban – határokon túli egyházi élet a 20. században – terrorizmus és hit összefüggései
Peres Imre	Újszövetség: – újszövetségi teológia

Doktori téma vezetője	Kutatási téma
	<ul style="list-style-type: none"> – görög-római vallástörténet – bibliai kánontörténet – reformátori bibliafordítások – vallásandragógia

A program szervezése

Felvétel

A doktori programra való jelentkezés feltételei: egyetemi szintű diploma; a jelentkezéshez elégséges tudományos tevékenység dokumentálása; legalább egy élő idegen nyelv középfokú ismerete; doktori téma vezetője elfogadó nyilatkozata; egy rövid (20-50 oldal) terjedelmű tudományos dolgozat benyújtása és annak a konzultációs vizsgán történő sikeres megvédése.

Nem jelentkezhet doktori programra az a személy, akinek 2 évre visszamenőleg a teológiai doktori fokozat megszerzésére irányuló eljárása már bárhol másutt eredménytelen volt.

A jelentkezőknek felvételi vizsgát kell tenniük a Doktori és Habilitációs Tanács előtt. Ez a legalább 30, legfeljebb 60 perces vizsga azt hivatott eldönteni, hogy a jelentkező alkalmas-e magas szintű tudományos tevékenység folytatására. A konzultáció anyaga a jelentkező által korábban benyújtott, rövid terjedelmű, tudományos dolgozat és a doktori munkájával kapcsolatos elképzelései. A feltett kérdések alapján a Doktori és Habilitációs Tanács meggyőződik arról, hogy a jelentkező alkalmas az önálló tudományos munkára, és ezért tőle a doktori program sikeres végrehajtása jó reménységgel elvárható.

A döntés meghozatala előtt meg kell vizsgálni a jelentkező tudományos előéletét, korábbi publikációit, előadásait, esetleg kiadatlan dolgozatait. Mindezek alapján a Doktori és Habilitációs Tanács tagjai titkos szavazással döntenek a felvételtől.

Feltételrendszer

A DRHE doktoranduszainak magas szintű tudományos felkészüléséhez adottak a feltételek. A Teológiai Szakkönyvtár összesített könyv- és folyóiratállománya mintegy 75.000 könyvtári egységet tesz ki. E mellett az egyetem kutatóintézetei a maguk infrastruktúrájával és könyvtári különgyűjteményeikkel további lehetőségeket biztosítanak a kutatásra.

A DRHE-nak otthont adó Református Kollégiumban található az ország legnagyobb egyházi könyvtára is, a Tiszántúli Református Egyházkerület Nagykönyvtára, valamint a forráskutatásban nélkülözhetetlen Egyházkerületi és Kollégiumi Levéltár. A városban további kutatási lehetőséget kínál a Debreceni Egyetem nemzeti könyvtárként működő könyvtára is.

A témavezető tanárok mindegyike rendszeresen publikál, jó nemzetközi kapcsolatokkal rendelkező, elismert szakember.

Együttműködési formák

Belföldi együttműködés:

A DRHE a Debreceni Universitas Egyesülés egyik rendes tagja, és a Debreceni Egyetemi Szövetség létrehozásáról szóló szándéknyilatkozat aláírója volt, s az Universitas keretén belül folyamatosan tartotta a kapcsolatot a debreceni egyetemekkel (elsősorban a KLTE-vel). A város állami felsőoktatási intézményeinek integrációjával létrejött a Debreceni Egyetem, Magyarország egyik legnagyobb és

legkomplexebb képzést kínáló egyeteme. A DRHE a korábbi jó szakmai kapcsolatok életben tartása és továbbfejlesztése érdekében 2000. nyarán Társulási Szerződést kötött a Debreceni Egyetemmel, és azzal közösen keresi a még intenzívebb együttműködés jogi lehetőségeit.

A magyar protestáns egyetemi rangú teológiai felsőoktatási intézményekkel nagy múltra visszatekintő jó kapcsolatok jellemzik a DRHE-t. A doktorandusz – doktori téma vezetőjével történő egyeztetés alapján – áthallgathat és krediteket szerezhet a budapesti Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karán, valamint a budapesti Evangélikus Hittudományi Egyetemen. Az áthallgatás nem tehető kötelezővé.

Külföldi együttműködés:

A DRHE történelmi hagyományainál fogva sokrétű szakmai kapcsolatot tart fenn több európai és amerikai protestáns teológiai fakultással. Eme intézményi kapcsolatok nagy mértékben hozzájárulnak a Doktori Iskola képzési és kutatási tevékenységéhez. Hallgatók számára biztosítandó ösztöndíj tekintetében – doktori felkészítés terén – kiemelten az alábbi intézmények, fakultások esetében éppíthetünk a kölcsönös tudományos együttműködésre:

- a) Theologische Universiteit – Kampen, Hollandia
- b) Lipcsei Egyetem Theológiai Fakultása – Lipcse, Németország
- c) Presbyterian Theological Seminary – Austin, TX, USA
- d) Wesley Theological Seminary – Washington DC, USA
- e) Center of Theological Inquiry – Princeton, NJ, USA
- f) Princeton Theological Seminary – Princeton, NJ, USA
- f) The Institute for Calvinistic Studies in Korea – Seoul, Korea
- g) Universität Regensburg, Institut für Evangelische Theologie – Regensburg, Németország

A fentiekén kívül a DRHE részére évente átlagosan 5 ösztöndíjas hely áll rendelkezésre a Református Zsinat Külső Osztályának szervezésében. Ezeket az ösztöndíjakat a nemzetközi egyházi szervezetek és külföldi testvéregyházak biztosítják. Olyan hallgatók nyerik el, akiket a Szenátus a belső szakmai véleményezés alapján alkalmasnak tart a későbbi doktori munkára.

Kialakulóban van egy olyan gyakorlat, mely szerint mind az intézményi, mind pedig a személyes kapcsolatok révén a doktori felkészülés munkáját a külföldi partnerrel együtt végzik a doktori iskola tanárai. Megvalósult esetként említhetjük a Heidelbergi Egyetem Református Theológiai Fakultásával történt ilyen együttműködést. A két egyetem dogmatika professzora közösen készítette föl a doktorjelöltet a doktori cselekményekre. Hasonlóan történt a Bamberg-i Evangelisches Theolo

Egyre több lehetőség kínálkozik külföldön történő kutató munkára kutatói ösztöndíj elnyerésével, vagy külföldi professzor magyarországi kutatásának biztosítására. Ezek közül a lehetőségek közül a legfontosabbak a következők:

- a) A HEKS (Svájc) olyan ösztöndíjakat biztosít, amely a PhD hallgatók vagy a habilitációra készülő felkészülését segítik.
- b) Ugyanilyen lehetőség kínálkozik a Kampeni Theologische Universiteittel kötött megállapodás szerint.
- c) A Center of Theological Inquiry (Princeton, NJ, USA) kutatóintézet ösztöndíja még szélesebb kutatási lehetőségeket kínál.
- d) A Western Theological Seminary (Holland, MI, USA) professzora a DRHE vendégeként végez kutatómunkát Sárospatakon és Debrecenben.
- e) Nemzetközi kapcsolataink között tartjuk számon azt a törekvésünket, hogy a határainkon kívül élő magyar református egyházak számára is képezzünk tudományos fokozattal rendelkező lelkészeket. Főként Erdély, Kárpátalja és Felvidék jön számításba.

2. számú melléklet:
A doktori képzéssel és fokozatszerzéssel kapcsolatos
eljárási díjak és tiszteletdíjak

(A DRHE Hallgatói Juttatási és Térítési Szabályzatának kivonata)
Az oldal szerkesztés alatt!

I. A fokozatszerzési eljárás díjai

Jelentkezés doktori képzésre	
Jelentkezés fokozatszerzési eljárásra	
Doktori oklevél kiállításának díja	
Idegen nyelvű doktori oklevél-melléklet kiállításának díja	
Doktoranduszi oklevél honosításának eljárási díja	
Doktori oklevél honosításának eljárási díja	

II. Tiszteletdíjak:

Doktori Vizsgabizottság elnöke	
Doktori Vizsgabizottság jegyzője	
Belső szakbíráló	
Külső szakbíráló	
Bíráló bizottsági tag I.	
Bíráló bizottsági tag II.	
Kérdező tanár I.	
Kérdező tanár II.	
Sikeres fokozatszerzési eljárás esetén a doktori témavezető egyszeri tiszteletdíja	

Megjegyzések: Idegen nyelvű eljárások esetében kétszeres szorzóval kell a be- és kifizetendő díjakat számolni.

3. számú melléklet:
A doktori értekezés elfogadásáról szóló határozat jegyzőkönyve

Doktorjelölt neve: szül. helye, ideje:			
Az ülés időpontja:		..... év ..... hónap ..... nap	
Helyszíne:			
Elnök:			
A Doktori Vizsgabizottság jelenlévő tagjai:			
1.	Belső szakbíráló által adott érdemjegy:	x 3 =	
2a.	Külső szakbíráló által adott érdemjegy:	x 3 =	
2b.	<i>Harmadik szakbíráló bevonása esetén: Harmadik szakbíráló által adott érdemjegy:</i>	x 3 =	
3.	A bíráló tagok és az elnök által adott öt érdemjegyek összege:	x 1 =	
4.	Az 1–3. sorokban szereplő számok összege:		
5a.	A doktori értekezés számbeli értékelése: a 4. sorban szereplő összeg osztva 11-gyel:		
5b.	<i>Harmadik szakbíráló bevonása esetén: a 4. sorban szereplő összeg osztva 14-gyel:</i>		

Határozat:

Debrecen, ... év ..... hónap ..... nap

.....
jegyzőkönyv-vezető

.....
a Doktori Vizsgabizottság elnöke

A jegyzőkönyv mellékletei: A szakbírálok írásbeli szakbírálata.

4. számú melléklet:
A doktori szigorlat jegyzőkönyve

1. oldal

Doktorjelölt neve: szül. helye, ideje:	
Szigorlat időpontja:	..... év ..... hónap ..... nap
Helyszíne:	
Elnök:	
A Doktori Vizsgabizottság jelenlévő tagjai:	
Főszak:	
A vizsga kezdete:	..... óra ..... perc
	vége: ..... óra ..... perc
Kérdező/k/:	Kérdések:
Osztályzat:	

Mellékszak I. :	
A vizsga kezdete:	..... óra ..... perc
vége:	
..... óra	
..... perc	
Kérdező/k/:	Kérdések:
Osztályzat:	

Mellékszak II. :	
A vizsga kezdete:	..... óra ..... perc
vége:	
..... óra	
..... perc	
Kérdező/k/:	Kérdések:
Osztályzat:	

A doktori szigorlat eredménye:	
Disputa időpontja:	
..... év ..... hónap ..... nap ..... óra	
Tézisfüzetek leadásának határideje:	
..... év ..... hónap ..... nap	
A nyilvános disputa kérdező tanárai:	
1.	
2.	

Debrecen, ... év ..... hónap ..... nap

.....
jegyzőkönyv-vezető

.....
a Doktori Vizsgabizottság elnöke

**5. számú melléklet:
A doktori disputa jegyzőkönyve és a fokozatszerzési eljárás értékelése**

1. oldal

Doktorjelölt neve: szül. helye, ideje:	
Disputa időpontja:	..... év ..... hónap ..... nap
Helyszíne:	
Elnök:	
A Doktori Vizsgabizottság jelenlévő tagjai:	

Doktori dolgozat bemutatásának kezdete:	óra	perc	vége:	óra	perc
--	-----------	------	-------------	-----------	------

Belső szakbíráló:					
A vita kezdete:	óra	perc	vége:	óra	perc
Kérdések:					

Külső szakbíráló:					
A vita kezdete:	óra	perc	vége:	óra	perc
Kérdések:					

Kérdező tanár I:					
A vita kezdete:	óra	perc	vége:	óra.....	perc
Kérdések:					

Kérdező tanár II:		
A vita kezdete:	..... óra ..... perc	vége: ..... óra... perc
Kérdések:		

Egyéb kérdező/k/:	Kérdés/ek/:
-------------------	-------------

A nyilvános disputa értékelése:

Osztályzat:	
A doktori disputa eredménye:	

A doktori fokozat minősítése:

1.	A doktori értekezésre adott érdemjegy:		x 3 =	
2.	Főszak szigorlati érdemjegye:		x 1 =	
3.	Mellékszak I. szigorlati érdemjegye:		x 1 =	
4.	Mellékszak II. szigorlati érdemjegye:		x 1 =	
5.	Doktori disputa érdemjegye:		x 2 =	
6.	Az 1-5. sorok összege			
7.	A doktori eljárás számbeli értékelése: A 6. sorban szereplő összeg osztva nyolccal:			
	A doktori fokozat szöveges minősítése:			

Debrecen, ... év ..... hónap ..... nap

aláírások:

.....
jegyzőkönyv-vezető

.....
a Doktori Vizsgabizottság elnöke

**6. számú melléklet:
A doktori oklevél mintája**

1. oldal:

**NOS RECTOR AC CONSILIUM DOCTORUM
ALMAE ET CELEBERRIMAE
SCIENTIARUM HELVETICAE CONFESSIONIS ADDICTAE
THEOLOGIAE UNIVERSITATIS DEBRECINENSIS
LECTURIS SALUTEM!**

Laudabile universitatis nostrae potestate iuris promovendi fideliter tuita habente institutum est, ut qui aliquo genere doctrinarum theologiarum se summum praestante ecclesiam nostram per singularem scientiae pervestigationem recentibus notitiis divitem fecerunt, licet nobis eos doctores Universitatis Scientiarum Helveticae ConfeSSIONIS Addictae Theologiae creare, pronuntiare, declarare.

Cum itaque Reverendissimum Dominum

.....(név).....

qui in....., Anno.....mensis.....die.....natus est,
Dissertatione Inaugurali, quae inscribitur:

.....
e scientiis theologicis, praecipue.....

Anno.....mensis.....die.....exacto rigoroso,
necnon etiam in disputatione publica Anno.....mensis.....die.....perfuncta
eruditionem scientiamque ..... comprobavisset,
eundem

DOCTOREM THEOLOGIAE

creamus, pronuntiamus, declaramus, conferentes ei omnia privilegia ac praerogativas, quibus Theologiae Doctores ex iure et consuetudine fruuntur. In quorum fidem Diploma hoc sigillo nostro munitum et consuetis subscriptionibus roboratum ei dari curavimus.

Datum Debrecini, in Hungaria, Anno.....mensis .....die.....

.....
Rector Universitatis

.....
Praeses Consilii Doctorum

2. oldal:

anyakönyvi sorszám:

**MI, A DEBRECENI REFORMÁTUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM DOKTORI ÉS
HABILITÁCIÓS TANÁCSA
KÖSZÖNTJÜK AZ OLVASÓT!**

Egyetemünk ősi és máig híven megőrzött jogánál fogva mindazokat, akik a hittudomány valamely ágában kellő jelét adták annak, hogy az önálló tudományos munkásságuk által egyházunkat új ismeretekkel gazdagítani képesek, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem doktorává fogadhatjuk.

Így tehát a *ius promovendi* alapján az igen tisztelt

..... (név) .....

urat/hölgyet,

aki....., az ..... év, ... hónap ..... napján született,

a hozzánk

.....
.....
címen a(z) ..... tudományág területén benyújtott doktori értekezése,
és a ..... év ..... hó ..... napján sikeresen letett
doktori szigorlata,
valamint a..... év ..... hónap..... napján kiállt
nyilvános doktori disputája alapján

..... minősítéssel

A HITTUDOMÁNY DOKTORÁVÁ (Ph.D.)

fogadjuk, ráruháztván mindazon jogokat és kiváltságokat, amelyeket a hittudomány doktori jog és szokás szerint élveznek. Mindezek hitelül adjuk át neki ezt a pecsétünkkel és aláírásunkkal megerősített oklevelet.

Kelt Debrecen városában, Magyarországon, a.....év.....hónap.....napján.

.....
a DRHE rektora

.....
a Doktori és Habilitációs Tanács elnöke

**7. számú melléklet:
A doktori fogadalomtétel szövege**

I) A doktori fogadalomtétel latin szövege

Praeses:

Reverendissimi Domini! (Reverendissimae Dominae!)

Maximo cum gaudio et honore vobis exponimus Vos doctores Universitatis Theologiae Debrecinensis creare accipere et pronuntiare nos esse paratos!

Cum bene sperare possimus fore ut hanc voluntatem nostram cum gratia animoque libenti accipiatis, interrogo Vos, paratine sitis vitam vestram gloriae Dei augendae offerre fructibusque virtutis et industriae vestrae emolumento commoditatique coetus Christiani ac gentis nostrae uti?

Promittitisne ac spondetisne haec omnia conscientia bona?

Doctores: Promitto ac spondeo!

Praeses:

Nos itaque Rector et Consilium Doctorum almae ac celeberrimae Scientiarum Helveticae Confessionis Addictae Theologiae Universitatis Debrecinensis auctoritate nostra Vos doctores huius Universitatis creamus accipimus et pronuntiamus!

In quorum fidem et ad memoriam rei perpetuam accipite hoc diploma nostrum!

Praeses:

Reverendissima Domina! (Reverendissime Domine!)

Maximo cum gaudio et honore vobis exponimus Te doctorem Universitatis Theologiae Debrecinensis creare accipere et pronuntiare nos esse paratos!

Cum bene sperare possimus fore ut hanc voluntatem nostram cum gratia animoque libenti accipias, interrogo Te, paratusne sis vitam tuam gloriae Dei augendae offerre fructibusque virtutis et industriae tuae emolumento commoditatique coetus Christiani ac gentis nostrae uti?

Promittisne ac spondesne haec omnia conscientia bona?

Doctor: Promitto ac spondeo!

Praeses:

Nos itaque Rector et Consilium Doctorum almae ac celeberrimae Scientiarum Helveticae Confessionis Addictae Theologiae Universitatis Debrecinensis auctoritate nostra Te doctorem huius Universitatis creamus accipimus et pronuntiamus!

In quorum fidem et ad memoriam rei perpetuam accipe hoc diploma nostrum!

II) A doktori fogadalomtétel magyar szövege

Elnök:

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Nagy örömünkre szolgál, hogy közölhetjük: Önöket, akik a doktori fokozatszerzési eljárás során a teológia területén kellő jelét adták annak, hogy az önálló tudományos munkásságuk által egyházunkat új ismeretekkel gazdagítani képesek, készek vagyunk a Debreceni Református Hittudományi Egyetem doktorává fogadni és nyilvánítani.

Abban a meggyőződésben, hogy döntésünket köszönettel és szívesen fogadják, megkérdem Önöktől: Készek-e tudományos munkásságuk gyümölcseit Isten dicsőségének a növelésére odaszánni, kutatói fáradozásaik eredményeit a keresztyénység és népünk javának a szolgálatába állítani?

Avatott doktor/doktorok: Igen, készek vagyunk.

Elnök:

Elhatározták-e magukban, hogy embertársaik előtt az örökélet és az üdvösség elérése felé mutató példaadó életet éljenek?

Avatott doktor/doktorok: Igen, elhatároztuk.

Elnök:

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem Doktori és Habilitációs Tanácsának nevében Önöket egyetemünk doktoraivá fogadom és nyilvánítom. Mindezek hitelül és igazolásul átnyújtom oklevelünket!

Megjegyzés:

Egyetlen doktor avatása esetén a megszólítások, személyes névmások és igék megfelelő alakjait szükséges használni.

**8. számú melléklet:
A honosító doktori oklevél mintája**

FI 12746
Anyakönyvi szám:

**Honosító
Doktori (Ph.D.) Oklevél**

**Mi, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem Rektora
és Doktori és Habilitációs Tanácsa megállapítottuk, hogy**

Név

aki ....., ... év ..... havának ..... napján született és az
..... (Egyetem neve)
református lelkeszi oklevelet szerzett,
a ..... (külföldi Egyetem neve) doktori bizottsága
által
..... (dátum)-án adományozott Ph.D. fokozat alapján megfelelt
az Egyetemünk Doktori Szabályzatában meghatározott követelményeknek.

Mindezek alapján, valamint a Doktori és Habilitációs Tanács (dátum).....
i honosító határozata szerint

a hittudományok tudományterületen

a doktori (Ph.D.) tudományos fokozatot nevezettnek odaítéltük és ezzel

a „doktor (Ph.D.)” cím viselésére feljogosítottuk.

Ennek hitelül az Egyetemünk pecsétjével és saját kezű aláírásunkkal megerősített
eme okiratot részére kiadtuk.

Debrecen, ...

**9. számú melléklet:
A tiszteletbeli doktori oklevél mintája**

**NOS RECTOR ET ALMA AC CELEBERRIMA UNIVERSITAS
THEOLOGIAE CONFESSIONIS HELVETICAE DEBRECINENSIS
LECTURIS SALUTEM!**

NOTUM SIT OMNIBUS AD QUOS PERTINET
NOS IN SESSIONE JUBILAEA
CLARISSIMUM ET REVERENDISSIMUM DOCTOREM .....
DOCTOREM THEOLOGIAE HONORIS CAUSA
CREARE UNANIMO CONSENSU VOLUNTATEQUE DECREVISSE.

QUAPROPTER EUNDEM CLARISSIMUM ET REVERENDISSIMUM
DUM

..... (név) .....

DIE..... MENSIS ..... ANNO DOMINI .....NATUS EST
PRO OPERIBUS

.....
DOCTOREM THEOLOGIAE HONORIS CAUSA

PRONUNTIAVIMUS ET DECLARAVIMUS DANTES ET CONCEDENTES EI
IUS TITULO PRIVILEGIISQUE DOCTORIS UTENDI.
QUORUM IN FIDEM ET AD MEMORIAM REI PERPETUAM HOC DIPLOMA SIGILLO
UNIVERSITATIS NOSTRAE MUNITUM ET SUBSCRIPTIONIBUS CONSUETIS ROBORATUM
EI DANDUM CURAVIMUS.

DATUM IN CIVITATE DEBRECEN
DIE ..... MENSIS ..... ANNO DOMINI .....

.....
RECTOR UNIVERSITATIS

.....
PRAESES CONSILII DOCTORUM

**10. számú melléklet:
A tiszteletbeli doktori fogadalom szövege**

Praeses:

Reverendissimi Domini! (Reverendissimae Dominae!)

Maximo cum gaudio et honore vobis exponimus Vos doctores honoris causa Universitatis Theologiae Debrecinensis creare et declarare nos esse paratos.

Cum recte sperare possim fore, ut Vos totum ad sententiam et voluntatem nostram convertatis, titulumque doctoris theologiae honoris causa decorum animo libenti accipiatis, interrogo Vos: promptine ac parati sitis labores vestros egregios, quorum in comprobationem titulum doctoris theologiae honoris causa nunc recipitis, etiam in posterum bona animi conscientia ad Dei gloriam, necnon ad salutem ecclesiarum gentiumque nostrarum ac cooperationis pacatae quietaeque totius generis humani continuare et hoc modo honorem laudemque Universitatis Theologiae Debrecinensis nostrae augere?

Promittitisne ac spondetisne haec omnia conscientia bona?

Doctores: Promitto ac spondeo!

Praeses:

Nos rector et professores e verbis vestris modo expressis potestate atque auctoritate a magistratibus et publicis et ecclesiasticis accepta Vos doctores honoris causa Universitatis Theologiae Debrecinensis creamus, accipimus ac pronuntiamus.

In cuius rei fidem et confirmationem memoriam hoc diploma nostrum Vobis tradimus.

Praeses:

Reverendissime Domine! (Reverendissima Domina!)

Maximo cum gaudio et honore vobis exponimus Te doctorem honoris causa Universitatis Theologiae Debrecinensis creare et declarare nos esse paratos.

Cum recte sperare possim fore, ut Te totum ad sententiam et voluntatem nostram convertas, titulumque doctoris theologiae honoris causa decorum animo libenti accipias, interrogo Te: promptusne ac paratus sis labores tuos egregios, quorum in comprobationem titulum doctoris theologiae honoris causa nunc recipis, etiam in posterum bona animi conscientia ad Dei gloriam, necnon ad salutem ecclesiarum gentiumque nostrarum ac cooperationis pacatae quietaeque totius generis humani continuare et hoc modo honorem laudemque Universitatis Theologiae Debrecinensis nostrae augere?

Promittisne ac spondesne haec omnia conscientia bona?

Doctor: Promitto ac spondeo!

Praeses:

Nos rector et professores e verbis tuis modo expressis potestate atque auctoritate a magistratibus et publicis et ecclesiasticis accepta Te doctorem honoris causa Universitatis Theologiae Debrecinensis creamus, accipimus ac pronuntiamus.

In cuius rei fidem et confirmationem memoriam hoc diploma nostrum Vobis tradimus.

A DEBRECENI REFORMÁTUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM

HABILITÁCIÓS

SZABÁLYZATA

TARTALOMJEGYZÉK

1 §. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	65
2. §. JELENTKEZÉS A HABILITÁCIÓS ELJÁRÁSRA	65
3. §. AZ ÉRTEKEZÉS TARTALMI ÉS FORMAI ELŐÍRÁSAI	66
4. §. A NYILVÁNOS ELŐADÁSOK TARTALMI ÉS FORMAI KÖVETELMÉNYEI	66
5. §. A JELENTKEZÉS ÉS AZ ÉRTEKEZÉS ELFOGADÁSA	67
6. §. A HABILITÁCIÓS ELJÁRÁS LEFOLYTATÁSA	67
7. §. AZ EGYETEMI MAGÁNTANÁRI CÍM	68
8. §. VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	69
Mellékletek	70
1. számú melléklet: A habilitációs oklevél mintája	70
2. számú melléklet: A magántanári oklevél mintája	72
3. számú melléklet: A habilitációs eljárással kapcsolatos eljárási díjak és tiszteletdíjak	73

1 §.

Általános rendelkezések

- (1) A habilitáció az oktatói és előadói képesség, valamint a tudományos teljesítmény egyetemi megítélése.
- (2) A Debreceni Református Hittudományi Egyetem (továbbiakban DRHE) a hittudományok tudományterületen jogosult habilitációs eljárás lefolytatására és habilitációs oklevél kiadására.
- (3) A habilitációs eljárás lefolytatását a DRHE Doktori és Habilitációs Tanácsa által felkért Habilitációs Vizsgabizottság végzi.
- (4) A Habilitációs Vizsgabizottság általában hét tagból áll, elnökét maga választja. A Vizsgabizottság tagjai között az egyetemi tanárok többségben vannak. Biztosítani kell továbbá az Egyetemmel munkaviszonyban nem álló, habilitált doktori fokozattal rendelkező két bizottsági tag jelenlétét. A Bizottság határozatképes, ha legalább öt tagja jelen van, akik közül három az egyetem tanára.

2. §.

Jelentkezés a habilitációs eljárásra

- (1) Habilitációs eljárás megindításáért a Doktori és Habilitációs Tanácshoz kell folyamodni.
- (2) A DRHE-n habilitációt azok kérhetnek és nyerhetnek el, akik teológiai (hittudományi) doktori (Ph.D.) oklevéllel rendelkeznek. Ettől abban az esetben lehet eltérni, ha a pályázó a doktori fokozatának megszerzése óta komoly, publikációkkal dokumentált tudományos tevékenységet fejtett ki a hittudományok tudományterületen. Teológiai (hittudományi) doktori (Ph.D.) fokozattal nem rendelkezők habilitációs eljárásának eseti engedélyezésében a Doktori és Habilitációs Tanács illetékes.
- (3) Nem jelentkezhet habilitációs eljárásra olyan személy, akit a hittudományok tudományterületen máshol már kétszer elutasítottak, vagy habilitációja már bárhol folyamatban van.
- (4) A jelentkezéshez a jelöltnek csatolnia kell
  - a) születési anyakönyvi kivonatát,
  - b) teológiai diplomáját, vagy szakirányú egyetemi oklevelét,
  - c) legalább három évvel korábban szerzett teológiai (hittudományi) doktori (Ph.D.) oklevelét,
  - d) szolgálati bizonyítványt egyházi főhatóságától,
  - e) tudományos életrajzát,
  - f) tudományos publikációinak teljes listáját,
  - g) megjelent könyveit, valamint doktori fokozatának elnyerése után készített, általa legfontosabbnak ítélt tíz szakmai publikációjának másolatát egy-egy példányban,
  - h) két magyar nyelvű tantermi előadás címét,
  - i) két idegen nyelvű tudományos előadás címét egy élő, nyugat-európai világnyelven,
  - j) habilitációs értekezését és tézisfüzetét 10-10 példányban,
  - k) a habilitációs eljárás díj első részletének befizetéséről szóló igazolást.
- (5) A nem magyar állampolgárok jelentkezési kérelméről a Doktori és Habilitációs Tanács egyedi elbírálás alapján dönt.

- (6) Ha más felsőoktatási intézmény oktatójaként jelentkezik valaki habilitációs eljárására, annak az intézménynek egy szak szerint illetékes egyetemi tanárát a Vizsgabizottságba rendes tagként meg kell hívni. Az így meghívott tag nem helyettesíti a külsőleg meghívott tagokat. Ha olyan személy jelentkezik habilitációs eljárásra, aki nem kötődik felsőoktatási intézményhez, a Doktori és Habilitációs Tanács nem érvényesíti az intézményi hátteret.

3. §.

Az értekezés tartalmi és formai előírásai

- (1) Habilitációs értekezésként csak önálló munkával készült, tudományos művet lehet benyújtani, amely nyilvánvalóan tanúságot ad a jelölt a szakmai eredményeiről, kutatói és alkotói teljesítményéről.
- (2) Az értekezésnek tartalmaznia kell
- a) a jelölt nevét és az értekezés címét,
  - b) a tudományág megnevezését,
  - c) a mű tartalomjegyzékét,
  - d) egy idegen nyelvű (lehetőleg angol vagy német) rövid összefoglalót,
  - e) bibliográfiát.
- (3) Értekezésként benyújtható olyan 5 évnél nem korábban megjelent tudományos mű, amelynek elfogadását a DRHE egy egyetemi tanára írásban megindokolva javasolja.
- (4) Az értekezéshez téziszüzetet kell készíteni, amely magyarul és egy idegen nyelven (lehetőleg angolul vagy németül) tételesen összefoglalja az értekezés főbb területeit, eredményeit és felsorolja a jelöltnek a témával kapcsolatos publikációit. Az idegen nyelv megválasztásában a Doktori és Habilitációs Tanács más nyelveket is javasolhat, illetve engedélyezhet.

4. §.

A nyilvános előadások tartalmi és formai követelményei

- (1) A jelöltnek két nyilvános előadást kell tartania, az egyiket idegen nyelven. A két előadás egyike a magyar nyelvű tantermi előadás, a másik idegen nyelvű tudományos értekezés.
- (2) A Habilitációs Vizsgabizottság kiválasztja az előzetesen benyújtott 2-2 cím közül a megtartandó előadások címét.
- (3) Az előadásokat a széleskörű egyetemi nyilvánosság számára a Habilitációs Vizsgabizottság elnöke hirdeti meg 14 nappal korábban. Az előadások megszervezéséről a Rektori Hivatal gondoskodik a Doktori és Habilitációs Tanács titkárnak irányításával. A szakterületi tanszékvezető és a Bizottság tagjai külön meghívandók.

5. §.

A jelentkezés és az értekezés elfogadása

- (1) Amennyiben a Doktori és Habilitációs Tanács a jelentkezéskor benyújtott dokumentumokat rendben találja, valamint a 2. §-ban és a 3. §-ban meghatározott feltételek is teljesülnek, a Doktori és Habilitációs Tanács elnökének előterjesztése alapján kijelöli a Habilitációs Vizsgabizottságot, a habilitációs értekezést pedig kiadja véleményezésre a habilitációs értekezés tudományág szerint illetékes szakprofesszorának és egy külső társbíróknak (*opponens*), akik két hónapon belül elkészítik a véleményes jelentésüket. A Habilitációs Vizsgabizottság kijelölésével a habilitációs eljárás megindítottnak tekintendő.
- (2) A Habilitációs Vizsgabizottság alakuló ülésén a szakprofesszor – esetenként külső szakértő bevonásával – javaslatot terjeszt elő arra vonatkozóan, hogy a jelölt a doktori fokozat megszerzése után folytatott tudományos munkássága, publikációja, oktatói, kutatói, gyakorlati és alkotói tevékenysége alapján eléri-e a habilitáltság kívánt mértékét. Amennyiben a szakprofesszor véleménye alapján a Habilitációs Vizsgabizottság titkos szavazással nemleges döntést hoz, az eljárás tovább nem folytatható.
- (3) A Habilitációs Vizsgabizottság a (2) bekezdésben jelzett, munkásságról készített véleményes jelentés és az értekezés, továbbá a nyilvános előadások nyelvének és tervezetének jóváhagyása alapján a jelentkezéstől számított négy hónapon belül dönt arról, hogy fogadja-e a jelöltet a habilitációs cselekményekre. Ennek időpontját egyúttal kijelöli.
- (4) A habilitációs értekezés elfogadásáról a Habilitációs Bizottság titkosa szavazás keretében, egyszerű többségi szavazással dönt „igen-nem” feliratú szavazócédulán. Egyenlő szavazatszám az értekezés elutasítását jelenti.

6. §.

A habilitációs cselekmények lefolytatása

- (1) A habilitációs eljárás zártkörű része a kollokvium, amely a Habilitációs Vizsgabizottság előtt történik. A kollokvium a Doktori és Habilitációs Tanács tagjai számára nyilvános, és arra az egyetem habilitált doktori is meghívhatók. Tárgya a jelölt értekezésének témaköre. A kollokvium tartama legalább 50, legfeljebb 60 perc. A főbíró és a külső társbíró legfeljebb 40 percet kaphat a kérdésre. A vizgát a Habilitációs Vizsgabizottság elnöke, vagy bizottsági megbízottja vezeti.
- (2) A habilitációs kollokvium lefolytatása után a Habilitációs Vizsgabizottság visszavonul, és titkos szavazás keretében, egyszerű többségi szavazattal dönt annak elfogadásáról. A döntés eredményét a jelölttel azonnal közölni kell. Egyenlő szavazatszám esetén a vizsga sikertelen.
- (3) Az elfogadott kollokvium után a jelölt nyilvános előadásokban bizonyíthatja előadói alkalmasságát magyar és idegen nyelven. Mindkét előadás után lehetővé kell tenni a jelenlévők szabad kérdezését 10 percen.
- (4) Az előadások célja, hogy a jelölt tanári alkalmasságáról és kutatói kompetenciájáról a Habilitációs Vizsgabizottság biztos ismeretet szerezzen. Értékelni kell a jelölt tudományos felkészültségét, pedagógiai átadóképességét, logikusan követhető gondolatmenetét, nyelvtudását, beszédkultúráját, általában a tanári habitusát.

- (5) Az előadások meghallgatása után a Vizsgabizottság visszavonul és egyszerű többségi szavazattal dönt az előadások elfogadásáról. Egyenlő szavazatszám esetén az előadói megmérettetést sikertelennek kell nyilvánítani. A döntés eredményét a jelölttel azonnal közölni kell. A nyilvános előadások utáni szavazás egyben a habilitációs eljárást lezáró végső szavazás is.
- (6) Amennyiben az eljárás zártkörű és nyilvános részéről a Vizsgabizottság pozitív döntést hozott, a jelöltet az Egyetem habilitált doktorainak sorába fogadja és számára habilitációs oklevelet (*decretum habilitationis*) állít ki, amelyet ünnepélyes keretek között kell átnyújtani. A habilitációs oklevél mintáját e szabályzat 1. sz. melléklete tartalmazza.
- (7) A habilitációs oklevélnek nincs minősítése. Az eljárásról készített jegyzőkönyvben azonban lépésről lépésre százalékosan is rögzíteni kell a végeredményt, amely mindhárom szavazás „igen” és „nem” szavazatainak számából számolható ki. Ezt a jelölttel a nyilvános előadások utáni eredményhirdetés alkalmán a Vizsgabizottság jelenlétében az elnök közli.
- (8) Sikertelen habilitációs eljárás esetén a jelölt még egy ízben, leghamarabb két esztendő múlva folyamodhat habilitációért. A Habilitációs Vizsgabizottság meghatározza, hogy az eljárás milyen feltételek mellett ismételhető meg.

7. §.

Az egyetemi magántanári cím

- (1) A DRHE Szenátusa az Egyetemmel munkaviszonyban nem álló habilitált személynek, valamint az intézménnyel munkaviszonyban álló habilitált tudományos kutatónak egyetemi magántanári címet adományozhat.
- (2) A teológiai magántanárok olyan habilitált teológiai doktorok, akik a „habilitált doktor”-i cím (*habilitatio theologica*) megszerzésével az egyetemi oktatáshoz való általános jogot (*facultas docendi*) megszerezték.
- (3) Az intézmény az egyetemi magántanári cím adományozásáról oklevelet állít ki, s erről anyakönyvet vezet. Az oklevelet ünnepélyes keretek között kell átadni. Az egyetemi magántanári oklevél mintáját e szabályzat 2. sz. melléklete tartalmazza.
- (4) Az egyetemi magántanár felkérésre az Egyetemen rendszeres előadásokat, szemináriumokat, gyakorlatokat hirdethet meg, és részt vesz a Doktori Iskola és a Doktori Vizsgabizottságok munkájában, valamint a habilitációs eljárásokban.
- (5) A teológiai magántanárok csak annak a teológiai tudománynak az előadására nyernek általános feljogosítást (*ius legendi*), amelyre habilitációs értekezésüket benyújtották. Az intézménytől azonban időlegesen kaphatnak engedélyt (*venia legendi*) más területeken történő előadások tartására is. A teológiai doktori fokozattal nem rendelkező magántanárok olyan területeken kapnak feljogosítást rendszeres előadások tartására, amelyek interdiszciplinárisan kapcsolódnak a hittudományokhoz.
- (6) Az egyetemi magántanári cím megvonható, ha
  - a) viselője a tudományos etika normáit mélyen megsértette, vagy a DRHE Szenátusának megítélése szerint más okból vált méltatlanná a cím viselésére, vagy
  - b) nem fogadja el a DRHE szabályzatait és etikai normáit, vagy
  - c) azt az egyetemi magántanár maga kéri.

8. §. Vegyes és záró rendelkezések

- (1) A sikeres habilitációs eljárásról az egyetem Doktori és Habilitációs Tanácsának elnöke egy hónapon belül értesíti a Zsinat elnökségét, a Magyar Akkreditációs Bizottságot és valamennyi magyar protestáns egyetemet, főiskolát.
- (2) Sikeres habilitációs eljárás esetén a jelölt használhatja a „habilitált doktor” címet, rövidített formában a „Dr. habil.” megjelölést.
- (3) A teológiai habilitációs oklevelet és címet a Doktori és Habilitációs Tanács megvonhatja, ha utólag minden kétséget kizárólag bebizonyosodik, hogy a habilitált doktor a habilitációs értekezését nem maga készítette, értekezésének érdemi, újként beállított tudományos eredményeit a forrás(ok) megjelölése nélkül más(ok)tól vette át, vagy a habilitációs kollokviumok sikeres teljesítéséhez meg nem engedhető eszközöket alkalmazott. A visszavonást a Doktori és Habilitációs Tanács valamennyi tagjának 2/3-os támogató szavazata esetén határozatilag mondja ki, jegyzőkönyvben rögzíti, és a Magyarországi Református Egyház hivatalos lapjában közzéteseti.
- (4) A külföldön szerzett habilitációs oklevelek honosításakor valamennyi esetben egyedi elbírálást kell alkalmazni, figyelembe véve a mindenkor érvényes egyetemi habilitációs szabályzat követelményeit.
- (5) A habilitációs eljárás díjköteles, melynek mértékét a Doktori és Habilitációs Tanács előterjesztése alapján a DRHE Szenátusa állapítja meg. A Doktori és Habilitációs Tanács az eljárási díjat eseti elbírálás keretében mérsékelheti. A habilitációs eljárás díját és tiszteletdíjait e szabályzat 3. sz. melléklete tartalmazza.

Záradék:

E Habilitációs Szabályzatot a Debreceni Református Hittudományi Egyetem Doktori és Habilitációs Tanácsa 2010. április 20-án 1/2010-01. számú határozatával elfogadta, majd az Egyetem Szenátusa 2010. május 4-én 68/2009-10 számú határozatával számú határozatával jóváhagyta, és érvénybe léptette.

Debrecen, 2010. május 4.

Dr. Fazakas Sándor
rektor

Dr. Gaál Botond
a Doktori és Habilitációs Tanács elnöke

Mellékletek

1. számú melléklet: A habilitációs oklevél mintája

MI, A DEBRECENI REFORMÁTUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM
REKTORA ÉS HABILITÁCIÓS BIZOTTSÁGA
KÖSZÖNTJÜK AZ OLVASÓT,
ÉS EZENNEL HITELT ÉRDEMLŐEN
TUDATJUK, HOGY

.....

URAT/HÖLGYET

aki....., az.....évben,.....hónap.....napján született,

miután oktatói és előadói képességét kétséget kizáróan bebizonyította,
a törvény erejével reánk ruházott hatalomnál fogva a mai naptól kezdődően a

TEOLÓGIA TUDOMÁNYÁG HABILITÁLT DOKTORÁNAK

nyilvánítjuk és a habilitált doktor (dr. habil.) cím viselésére följogosítjuk.

Ennek hitelül ezt az oklevelet az Egyetem pecsétjével, valamint sajátkezű aláírásunkkal
megerősítettük és részére kibocsátottuk.

Kelt Debrecen városában, Magyarországon, a .....év.....hónap.....napján.

.....

rektor

.....

a Doktori és Habilitációs Tanács elnöke

2. oldal:

NOS RECTOR AC ARBITRI HABILITATIONUM
ALMAE ET CELEBERRIMAE
SCIENTIARUM HELVETICAE CONFESSIO-
NIS
ADDICTAE THEOLOGIAE UNIVERSITATIS DEBRECINENSIS
LECTORIS SALUTEM

cum Dominus

in.....Anno.....mensis.....die.....natus
se dicendo docendoque sine ulla dubitatione habilem prae-
buerit,
potestate e lege nobis delata eum

DOCTOREM THEOLOGIAE ABHINC HABILITATUM

declaratum esse fide digni ut sumus omnibus nuntiamus et ei ius titulo habilitati doctoris utendi
damus et concedimus.

In cuius fidem hoc diploma sigillo universitatis nostrae communitum et subscriptionibus nostris
manibus factis corroboratum ei dandum curavimus.

Datum Debrecini, in Hungaria, Anno.....mensis.....die.....

.....
Rector Universitatis

.....
Praese Arbitrorum Promotionum

2. számú melléklet:
A magántanári oklevél mintája

(szerkesztés alatt)

3. számú melléklet:

A habilitációs eljárással kapcsolatos eljárási díjak és tiszteletdíjak

(A DRHE Hallgatói Juttatási és Térítési Szabályzatának kivonata)

Az oldal szerkesztés alatt!

I. A habilitációs eljárás díjai

Jelentkezés habilitációs eljárásra	
Habilitációs oklevél kiállításának díja	
Idegen nyelvű habilitációs oklevél-melléklet kiállításának díja	

II. Tiszteletdíjak:

Habilitációs Vizsgabizottság elnöke	
Habilitációs Vizsgabizottság jegyzője	
Belső szakbíráló	
Külső szakbíráló	
Habilitációs Vizsgabizottság tagja I.	
Habilitációs Vizsgabizottság tagja II.	
Habilitációs Vizsgabizottság tagja III.	
Habilitációs Vizsgabizottság tagja IV.	

Megjegyzések: Idegen nyelvű eljárások esetében kétszeres szorzóval kell a be- és kifizetendő díjakat számolni.